

Phoenix, revista de insolvență

Nr. 1, iulie-septembrie 2002

sumar

	pag.
■ CUVÂNT INTRODUCTIV MESAJUL PREȘEDINTELUI	3
■ COMITETUL NAȚIONAL DE CONDUCERE VĂ INFORMEAZĂ DIN ACTIVITATEA CNC	4
■ NOUTĂȚI UPLR UPRL SE PREZINTĂ	6
■ CUVÂNTUL FILIALEI UNPRL. AZI BACĂU. ÎNCEPUT DE LICHIDĂRI ÎN ROMÂNIA	8
■ RUBRICA PRACTICIANULUI VALORIZAREA BUNURILOR UNEI SOCIETĂȚI FALITE PRIN VÂNZAREA ÎN BLOC	10
■ RUBRICA ANALISTULUI NOUA REGLEMENTARE A FALIMENTULUI INSTITUȚIILOR DE CREDIT ONORARIUL ADMINISTRATORULUI/LICHIDATORULUI	11 20
■ ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI CARE SUNT POSIBILITĂȚILE DE PROMOVARE A ACTIVITĂȚII MEMBRILOR UNPRL PRIN INTERMEDIUL SITE-ULUI www.liquidation.ro	9
■ INFORMAȚII TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA PENTRU SUSTINEREA EXAMENULUI DE DOBÂNDIRE A CALITĂȚII DE PRACTICIAN ÎN REORGANIZARE ȘI LICHIDARE – SESIUNEA NOIEMBRIE 2002 REGISTRUL NAȚIONAL AL EXPERTILOR (RNE) – www.experts.ro – UN SPRIJIN PENTRU TOȚI SPECIALIȘTII DIN ROMÂNIA	15 19
■ RECENZII TRATATUL PRIVIND „PROCEDURA INSOLVENȚEI COMERCIANȚILOR”	25

Colegiul director

Niculae Bălan, Mihai Dimonie,

Consilier științific

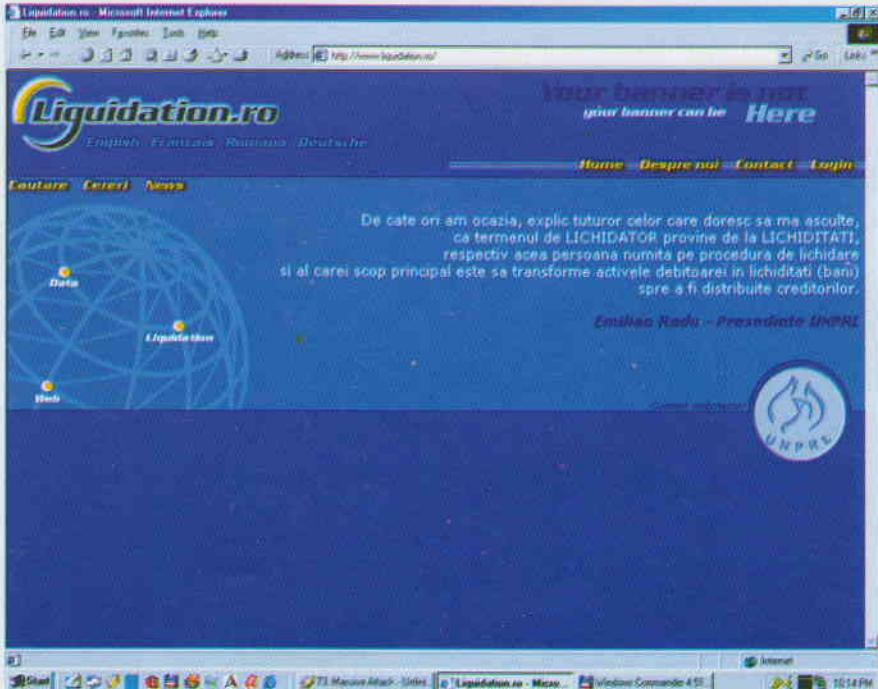
conf. dr. Radu Bufan

Colegiul de redacție

**Alexandru Frumosu,
Adina Apostol,
Adrian Cioc'hirdel**

DTP & tipar realizat la
Grupul de presă România

- Editorul așteaptă de la cititori articole, opinii și propuneri bine argumentate privind orice problemă de contabilitate, evaluare, legislație, marketing, management și alte domenii adiacente.
- Întrucât toate materialele care apar în revistă se prelucrează, în redacție, pe computer, rugăm pe cei care redactează articolele să le trimită pe suport magnetic.
- Opiniile exprimate în articolele publicate în revistă, precum și responsabilitatea științifică și juridică privind conținutul acestora aparțin în exclusivitate autorilor.
- Toate drepturile asupra acestei publicații sunt rezervate UNPRL.

Pentru accesare vezi pagina 9 din acest număr

Coperta 1: Clădirea Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București care adăpostește și sediul UNPRL

Coperta 4: Repartitia teritorială a membrilor UNPRL

Mesajul președintelui

Dragi colegi,

Iată că după ediția pilot a revistei noastre urmează și editarea primului număr care încearcă în primul rând să pună la dispoziție informații utile practicianului în reorganizare și lichidare atât din perspectiva teoretică cât și din punct de vedere aplicativ.

În "Ghidul european 2002 – 2003 al restrukturării și insolvenței" lansat cu ocazia sesiunii BERD organizată în luna mai 2002 la București, spuneam că Legea 64/1995 a suferit modificări periodice uneori substanțiale, unele rezultate în mod evident din problemele ridicate pe parcursul implementării ei.

Și de această dată, cele mai recente amendamente adoptate sub forma Ordonanței Guvernului nr. 38/2002 conțin modificări substanțiale și numeroase intrate în vigoare din luna august 2002. Unele dintre ele au în vedere eficientizarea operațiunilor de "salvare" aferente fazei de reorganizare, premergătoare eventualei lichidări.

În practică, au existat aproximativ 35.000 de proceduri în baza Legii 64 în ultimii 5 ani în România. Dintre acestea, procedurile de reorganizare au reprezentat mai puțin de 5% (iar aproape 70% dintre ele n-au dat rezultate și s-a trecut la procedura de lichidare). Astfel că în ciuda existenței unui cadru legal și a unor reglementări specifice salvării societăților, reorganizările de succes sunt relativ rare.

Deși explicațiile pot fi numeroase (lipsa transparenței; insuficiente stimulente pentru debitori și creditori; lipsa încrederii și flexibilității în rândurile personajelor decidente; creditori lipsiți de experiență și rafinament; aşteptări nerealiste; o mass-media care beneficiază de o influență majoră și dispune de puține cunoștințe în domeniul), poate că cel mai bun motiv este pur și simplu absența abilității de negociere în relațiile creditori-debitori. Indiferent care ar fi motivul, planurile de reorganizare rareori se dovedesc eficiente. Avem motive să credem că situația se va schimba în curând, datorită noilor amendamente la Legea 64 care, deși încă netestate, ar putea fi promițătoare. Spre exemplu:

- directorii de companii se confruntă în momentul de față cu o răspundere personală în cazul în care nu demarează procedura de faliment în termen de 30 de zile de la data la care societatea se află în imposibilitate de plată a datorilor, pe măsură ce acestea devin exigibile;
- băncile care împrumută bani debitorului după deschiderea procedurii au acum dreptul să și revindice cu prioritate creditele respective;
- judecătorii sindici sunt acum cei care trebuie să stabilească fezabilitatea planurilor de reorganizare înainte de a se pierde timp și bani în aşteptarea voturilor creditorilor, și
- planurile de reorganizare pot fi de acum aplicate cu mai mare ușurință creditorilor necooperanți, cu condiția să se aplique principiul "interesului general al creditorilor" avându-se în vedere conceptul de procedură colectivă.

Revenind la viața de zi cu zi a noastră, a practicienilor în reorganizare și lichidare, am constatat pe baza informațiilor colectate de Secretariatul General al UNPRL că membrii noștri, aparținând diverselor filiale din țară, au fost supuși unor acțiuni de control ale Gărzii Financiare având în principal două scopuri: pe de o parte un control la societățile aflate în lichidare, pe de altă parte un control al lichidatorului fie el persoană juridică sau fizică.

Fiind o Uniune profesională Tânără, poate cea mai Tânără din România, s-ar putea crede de către unii membri că este un eveniment anormal și că de fapt avem de-a face cu o acțiune ostilă a autorităților. Vă asigur că este o activitate normală și curentă, a oricăror autorități financiare și fiscale din orice țară, atât timp cât se efectuează în cadrul legal existent.

Din acest punct de vedere, pe baza informațiilor primite de la dvs., am identificat din păcate și câteva obiective de control care după părerea noastră nu se regăsesc în prevederile legale sau chiar contravin acestora.

Vă dau câteva exemple de astfel de obiective de control:

Verificarea activului net - indică o bază legală eronată, neaplicabilă lichidărilor conform Legii 64/1995 și prin urmare nu poate face obiectul unei obligații a lichidatorului și cu atât mai puțin al controlului.

Vânzarea că mai avantajoasă a bunurilor din averea debitului cu acordul creditorilor - nu poate face obiectul controlului unui alt organ al Ministerului Finanțelor Publice, deoarece interesele bugetului de stat sunt apărate de chiar organele Ministerului Finanțelor Publice către care se datorează sumele respective prin participarea reprezentanților acestora la Adunarea Creditorilor.

Oricum, controlul suplimentar al organelor Ministerului Finanțelor Publice ar putea fi interpretat și ca o imixtiune a executivului în justiție, atât timp cât judecătorul-sindic asigură controlul de legalitate.

Distribuirea sumelor rezultante în urma lichidării - NU poate face obiectul controlului atât timp cât justiția, prin judecătorul-sindic și adunarea creditorilor, decid modul de distribuire.

Întocmirea și aprobarea raportului final - constituie atribuția judecătorului-sindic și deci nici acest obiectiv NU poate face obiectul controlului unui organ al Ministerului Finanțelor Publice.

Întocmirea bilanțului de începere a lichidării precum și a bilanțului final de lichidare sunt prevăzute în Ordinul MF 1223/1998 DAR pe de o parte NU există acte normative prin care să se prevadă înregistrarea bilanțului la Ministerul Finanțelor Publice și pe de altă parte este discutabil în ce măsură bilanțul general de lichidare poate face obiectul unui control al Ministerului Finanțelor Publice, nefind un bilanț statutar.

Toate aceste obiectiuni, bazate pe informațiile primite din teritoriu cu privire la subiectele de control, urmează să le argumentăm printre scrisoare adresată Ministerului Finanțelor Publice și respective Gărzii Financiare.

Vă vom ține la curent cu rezultatele acestui dialog.

*Cu prietenie,
Emilian Radu
Președintele UNPRL*

Secretariat general al UNPRL
Bd. Octavian Goga nr. 2, sector 3 București
Tel.: 01-326.11.01, fax: 01-326.11.02
E-mail: unprl@fx.ro

COMITETUL NAȚIONAL DE CONDUCERE VĂ ÎNFORMEAZĂ

În primul semestru al anului curent, Comitetul național de conducere s-a întunit în fiecare lună, analizând și adoptând decizii atât în probleme ale activității curente, cât și în cele cu caracter de reglementare.

Preocuparea pentru pregătirea lucrărilor celor de la III-lea Congres al UNPRL s-a concretizat prin documentele prezentate și supuse aprobării. Ne referim în principal la raportul de activitate și gestiune, la proiectele de hotărâre și la rezoluția Congresului. Toate acestea au fost publicate în ediția pilot a revistei noastre.

În perioada la care ne referim, Comitetul național de conducere a analizat și aprobat înscrierea în UNPRL a 55 societăți comerciale profesionale, care au îndeplinit condițiile stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 79/1999 privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare. De asemenea, în urma analizării documentelor prezentate, au fost respinse 5 cereri de înscriere, datorită neîndeplinirii condițiilor menționate. Totodată au fost aprobată 31 de cereri de trecere din situația de incompatibilitate în cea de compatibilitate și numai 2 cereri pentru situația inversă.

Trebue să apreciem ca pozitivă creșterea numărului societăților comerciale profesionale, precum și a membrilor – persoane fizice compatibile, ceea ce reflectă interesul și potențialul ocupăției de administrator judiciar și lichidator.

Tematica abordată în cadrul ședințelor amintite a avut în vedere și începerea pregătirilor pentru organizarea examenului

de dobândire a calității de practician în reorganizare și lichidare din luna noiembrie 2002; editarea publicației „PHOENIX – revista de insolvență”; analizarea stadiului realizării măsurilor din Planul de activitate pe anul 2002; aprobarea unei proceduri de analizare a abaterilor disciplinare și de aplicare a sancțiunilor de către Consiliul superior de disciplină; soluționarea unor sesizări și alte probleme specifice.

Încheind aici prezentarea principalelor aspecte ale activității curente vom prezenta în cele ce urmează cele mai importante decizii cu caracter de reglementare adoptate de către Comitetul național de conducere în primele 6 luni ale anului 2002:

- o Stimularea achitării cotizațiilor de către membrii UNPRL prin:
 - solicitarea de către tribunale și oficiile Registrului Comerțului a legitimațiilor și atestatelor pe anul în curs, cu ocazia numirii administratorilor judiciari și a lichidatorilor sau cu ocazia diverselor raporturi ale acestora cu instituțiile menționate,
 - emiterea oricărei adeverințe privind apartenența la UNPRL a unor persoane fizice sau juridice numai după achitarea cotizației și contribuției anuale, și cu motivarea solicitării, avându-se în vedere că de regulă calitatea de practician în reorganizare și lichidare se dovedește prin prezentarea legitimației sau atestatului

Secretariatul general al Uniunii

- și respectiv prin publicarea Tabloului Uniunii în Monitorul Oficial al României,
- verificarea situației achitării cotizațiilor de către asociații (acționarii) și administratorii societăților comerciale profesionale care solicită înscrierea în Uniune,
(Decizia nr.6/28.06.2002, pct.4)

- o Distribuirea unei cote fixe de 30 milioane lei către filialele UNPRL care îndeplinesc condiția de a vărsa în contul Uniunii cota cuvenită acesteia din cotizațiile și contribuțiile încasate de la cel puțin 2/3 din numărul membrilor filialelor respective. Cea de-a doua tranșă va fi virată până la sfârșitul lunii noiembrie a.c., în funcție de încasările la 31.10.2002.
(Decizia nr.5/31.05.2002, pct.2)

- o Reglementarea virării unor sume către filialele nou înființate în cursul unui an, astfel:
 - Pentru filialele care se înființează în cursul semestrului I al anului, cota de 50% din cotizațiile și contribuțiile anuale aferente anului în curs achitate de către membrii noii filiale până la data înființării, să fie virată de către filiala care le-a încasat către filiala nou înființată, în termen de 15 zile de la obținerea codului fiscal și deschiderea contului bancar.
 - Pentru filialele care se înființează în cursul semestrului II al anului, cota de 50% din sumele încasate de către filiala unde membrii au fost inițial arondați, reprezentând cotizații și contribuții anuale aferente anului în curs, nu va mai fi virată filialei nou înființate. Aceste filiale vor putea fi sprijinite financiar pentru început prin aprobarea de către CNC a repartizării unei sume din Bugetul de venituri și cheltuieli al Uniunii aprobat pe anul respectiv, alocată filialelor pentru promovarea profesiei și pentru dotări.
(Decizia nr.4/26.04.2002, pct.2)

- o Aprobarea nomenclatorului documentelor de arhivă deținute de UNPRL cu indicarea termenelor de păstrare și înaintarea spre confirmare la Arhivele Naționale. Ulterior confirmării, nomenclatorul documentelor de arhivă va fi transmis ca model filialelor Uniunii pentru organizarea propriilor archive. La nivel local, nomenclatorul va suferi modificări reflectând activitatea proprie a filialelor și va trebui supus aprobării directorului arhivelor județene.
(Decizia nr.4/26.04.2002, pct.3)

- o Modificarea legitimației anuale de membru al Uniunii cu aplicarea prin scanare a fotografiei și precizarea ocupației de „administrator judiciar/lichidator” pentru toți membrii – persoane fizice compatibile. Noul model de legitimație va intra în vigoare de la 1.01.2003. În acest scop filialele Uniunii au obligația de a colecta până cel mai târziu la 01.09.2002, de la toți membrii – persoane fizice, fotografii recente, tip pașaport.
(Decizia nr.4/26.04.2002, pct.5)

Comitetul național de conducere (CNC) al Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare, în baza competențelor legale conferite prin intermediu art. 28 din Ordonanța Guvernamentală nr. 79/1999 și art. 24-26 din Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii

emite în 19.07.2002

Decizia nr. 7/2002
 din 19.07.2002

1. CNC aprobă raportul privind stadiul realizării la 30.06.2002 a măsurilor din Planul de activitate al CNC pe anul 2002. Pentru ședința CNC din septembrie dl Mihai Cobzaru va întocmi o notă care să cuprindă o listă cu obiectivele ce se vor verifica prin sondaj referitor la declarările de venit ale membrilor Uniunii, pentru soluționarea punctului 27 din Plan. Pentru utilizarea bazei de date privind membrii Uniunii, în condițiile noului program licențiat, Secretariatul general va putea angaja un colaborator, ceea ce va permite realizarea pct. 28 din Plan.

2. Referitor la codurile CAEN pe care trebuie să le aibă înscrise în obiectul de activitate societățile comerciale profesionale – membre UNPRL. CNC hotărăște:
 a) aprobarea reformularii denumirilor pentru activitatea principală și pentru alte activități (legate de activitatea principală) potrivit precizărilor Oficiului Național al Registrului

- o Organizarea unui sondaj de opinie la nivelul filialelor UNPRL pentru estimarea numărului de membri interesați în achiziționa insignă cu sigla UNPRL, care ar putea fi realizată la un preț rezonabil în cazul unei comenzi de cca. 1000 bucăți.
(Decizia nr.4/26.04.2002 pct.4)

- o Reglementarea termenului limită de înscriere în Tabloul Uniunii astfel: în cazul în care candidații promovați la examenele de dobândire a calității de practician în reorganizare și lichidare organizate de UNPRL, nu se înscriv în Uniune în termenul inițial acordat (anunțat la afișarea rezultatelor), vor beneficia pentru înscriere de un termen de 12 luni de la data afișării rezultatelor la examenul respectiv. În cazul în care candidații admitiți nu se înscriv în termenul acordat de 12 luni de la afișare, rezultatul obținut la examen își pierde valabilitatea. Această decizie va fi comunicată candidaților admitiți, imediat după expirarea primului termen de înscriere în Uniune.
(Decizia nr.2/22.02.2002, pct.10)

- o Înscrierea în Tabloul Uniunii la poziția „municipiul București” a membrilor - persoane fizice sau juridice – având domiciliul în județul Ilfov, deoarece cauzele de faliment se judecă la Tribunalul municipiului București.
(Decizia nr.1/25.01.2002, pct.6)

În numerele viitoare ale revistei vom publica o selecție din deciziile adoptate de Comitetul național de conducere al Uniunii în anii anteriori (2000 și 2001) vizând în principal pe cele cu caracter de reglementare, aplicabile și în prezent în activitatea Uniunii.

SECRETARIATUL GENERAL AL UNPRL

Uniunea Profesiilor Liberale din România se prezintă

Congresul al III-lea al Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare, reunit la București, în ziua de 23 martie 2002, a luat în discuție propunerea de aderare a UNPRL la Uniunea Profesiilor Liberale din România și a ratificat Decizia CNC din 21.09.2001 privind aderarea.

Astfel, Uniunea noastră a devenit membră fondatoare a Uniunii Profesiilor Liberale din România (UPLR).

În ediția pilot a publicației noastre am prezentat un extras al Statutului Uniunii Profesiilor Liberale din România, în forma în care a fost pus la dispoziția delegaților la Congresul Uniunii.

În cele ce urmează prezentăm o sinteză primată din partea Secretariatului general al UPRL care conține precizări cu privire la scopul și obiectivele Uniunii, membrii Uniunii, organele de conducere ale acesteia, componența Consiliului de conducere și structura organizatorică pe comisii de specialitate.

CE REPREZINTĂ UPLR

1. Uniunea Profesiilor Liberale din România este persoană juridică română, fără scop lucrativ, cu funcționare autonomă;
2. Uniunea Profesiilor Liberale din România este o organizație neguvernamentală, apolitică, înființată la data de 11 iunie 2001, în baza Ordonanței Guvernului nr.26/2000 dobândind personalitate juridică prin înscriserea sa în Registrul asociațiilor și fundațiilor ținut la Judecătorie;
3. Uniunea Profesiilor Liberale din România este formată din 12 asociații de profesii liberale și este deschisă aderării tuturor organizațiilor profesionale, persoane juridice, care îndeplinește condițiile prevăzute în Statutul său.

OBIECTIVELE UPLR

- Uniunea Profesiilor Liberale din România își desfășoară activitatea în direcția realizării următoarelor obiective:
1. apărarea, în forme organizate, a intereselor fundamentale ale membrilor profesiilor liberale;
 2. crearea unui cadru juridic corespunzător dezvoltării profesiilor liberale prin organizarea lor independentă sau autonomă, în raport cu statul și autoritățile publice;
 3. asigurarea condițiilor pentru exercitarea profesiilor pe baza liberei inițiative și în condiții de concurență, în conformitate cu dispozițiile legale, cu regulile statutare și cu principiile deontologice;
 4. acordarea de sprijin material, logistic și documentar membrilor săi și, în special a celor tineri, pentru exercitarea liberă a profesiei alese;
 5. stabilirea de relații de cooperare și întrajutorare cu alte organizații de profesii liberale pe plan internațional.

CONDUCEREA UPLR

Funcționarea Uniunii Profesiilor Liberale din România este asigurată de:

- Adunarea generală
- Consiliul de conducere
- Președinte

ADUNAREA GENERALĂ

1. Adunarea generală este organul suprem de conducere al Uniunii Profesiilor Liberale din România și este alcătuită din toți membrii acestia;
2. Adunarea generală se întrunește anual și ori de câte ori este convocată de către Consiliul de conducere.
3. Principalele atribuții ale Adunării generale sunt:
 - adoptă Statutul Uniunii și orice amendament adus acestuia;
 - aproba bugetul de venituri și cheltuieli, precum și bilanțul contabil anual al Uniunii;
 - stabilește cotizațiile membrilor;
 - adoptă decizia finală cu privire la orice apel înaintat de un solicitant privind dobândirea calității de membru;
 - numește membrii Comisiei de cenzori.

CONSILIUL DE CONDUCERE

- Consiliul de conducere este organul executiv al Uniunii și este format din președinții tuturor asociațiilor membre ale acestia;
- Fiecare asociație membră are dreptul la un vot;
- Președrenția Consiliului de conducere este deținută, prin rotație, de fiecare asociație membră, durata mandatului fiind de doi ani;

- Consiliul de conducere se întrunește trimestrial și ori de câte ori este convocat de Președinte.
- Președinții celorlalte asociații membre îndeplinește funcția de vicepreședinți ai Consiliului de conducere al Uniunii.
- Consiliul de conducere are următoarele atribuții principale:
 - a) pregătește ședințele ordinare și extraordinare ale Adunării generale și urmărește aplicarea hotărârilor adoptate de către aceasta;
 - b) adoptă măsuri în legătură cu activitatea curentă a Uniunii;
 - c) dezbată și adoptă decizii cu privire la cererile pentru dobândirea calității de membru al Uniunii;
 - d) aproba înființarea Comisiilor de specialitate pentru soluționarea unor probleme de interes pentru membrii Uniunii;
 - e) numește secretarul general al Uniunii;

PREȘEDINTELE

- Președintele este numit pentru un mandat de doi ani, dintre președinții asociațiilor membre, cu respectarea principiului rotației;
- Președintele Uniunii are următoarele atribuții principale:
 - a) reprezintă Uniunea în raporturile cu terți;
 - b) convoacă și conduce ședințele Adunării generale și ale Consiliului de conducere;
 - c) ordonanțează cheltuielile bugetare ale Uniunii.

SECRETARIATUL GENERAL

În structura Uniunii Profesiilor Liberale din România funcționează un Secretariat general, care reprezintă aparatul de specialitate și tehnicoadministrativ al acesteia.

Secretariatul General este condus de un secretar general.

COMISIILE UPLR

În structura Uniunii Profesiilor Liberale din România funcționează Comisii de specialitate cu activitate permanentă sau temporară.

Comisiile de specialitate cu activitate permanentă sunt următoarele:

- Comisia pentru activitatea financiară, logistică și de investiții;
 - Comisia pentru legislație;
 - Comisia pentru promovarea imaginii Uniunii, relația cu mass-media și editarea unor publicații și materiale de presă;
 - Comisia de organizare a unor reuniuni cu caracter profesional și științific, de coordonare a activității de elaborare de programe, studiu și materiale documentare privind profesiile liberale, de formare și perfecționare profesională;
 - Comisia de elaborare a strategiei Uniunii pe termen mediu și lung;
 - Comisia de arbitraj;
 - Comisia pentru promovarea relațiilor internaționale;
- Comisiile de specialitate studiază problemele specifice domeniilor de activitate și prezintă propunerile lor spre analiză și aprobare Consiliului de conducere al Uniunii.

ASOCIAȚIILE MEMBRE ALE UPLR

Cele 12 asociații membre ale UPLR sunt următoarele:

- Uniunea Avocaților din România;
- Uniunea Națională a Notarilor Publici din România;
- Ordinul Arhitecților din România;
- Camera Auditorilor Finanțari din România;
- Asociația Națională a Evaluatorilor din România – ANEVAR;

- Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești din România;
- Corpul Expertilor Contabili și a Contabililor Autorizați din România – CECCAR;
- Uniunea Expertilor Tehnici din România – CETR;
- Colegiul Farmaciștilor din România;
- Colegiul Medicilor din România;
- Uniunea Națională a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare – UNPRL;
- Clubul Român de Presă;

COMPONENTĂ CONSILIULUI DE CONDUCERE UPLR

- avocat CĂLIN ANDREI ZAMFIRESCU – Președinte;
- notar public DUMITRU VIOREL MĂNESCU – Vicepreședinte
- arhitect ȘERBAN STURZEA – Vicepreședinte;
- prof. univ. dr. FLORIN GEORGESCU – Vicepreședinte;
- ADRIAN CRIVII – Vicepreședinte;
- GEORGE GABRIEL DRĂGĂNESCU – Vicepreședinte;
- dr. ec. MARIN TOMA – Vicepreședinte;
- inginer CORNELIU STELNICEANU – Vicepreședinte;
- prof. univ. dr. DUMITRU LUPULIASA – Vicepreședinte;
- prof. univ. dr. MIRCEA CINTEZĂ – Vicepreședinte;
- ec. EMILIAN RADU – Vicepreședinte;
- DUMITRU TINU – Vicepreședinte;

INFORMAȚII DIVERSE

- Uniunea Profesiilor Liberale a stabilit contacte cu Consiliul European al Profesiilor Liberale – CEPLIS în vederea derulării unui program de colaborare vizând dezvoltarea instituțională și întărirea capacitatei operaționale a UPLR, implementarea acquis-ului comunitar în domeniul profesiilor liberale și a procesului de influențare a deciziilor (advocacy);
 - Principalele puncte din programul de activitate al Uniunii pe anul 2002 se referă la:
 - a) promovarea unui act normativ privind fiscalitatea profesiilor liberale;
 - b) adaptarea legislației privind profesiile liberale din România la standardele Uniunii Europene;
 - c) obținerea de facilități fiscale și acordarea unui sprijin direct și concret tinerilor care acced în profesii liberale;
 - d) îmbunătățirea calității serviciilor prestate cetățenilor de către membrii asociațiilor de profesii liberale;
- Buletinul Informativ este o publicație trimestrială a Uniunii Profesiilor Liberale din România ce cuprinde date despre principalele activități desfășurate de Uniunea și asociațiile membre.

UNIUNEA PROFESIILOR LIBERALE DIN ROMÂNIA

București, str. General Berthelot nr.41, sector 1, cod 707471
 Telefon: 313.99.20, 313.99.23, 313.99.25
 Fax: 313.99.10
 E-mail: unmpr@ines.ro
 Președinte: avocat Călin Andrei Zamfirescu
 Secretar general: Nicolae Mirică

Adresele asociațiilor membre UPLR

1. UNIUNEA AVOCATILOR DIN ROMÂNIA

București, str. Dr. Răducanu nr.3-5, sector 5
 Telefon: 314.11.35, 313.48.75, 313.48.76
 Fax: 313.48.80
 E-mail: uar@pcnet.ro
 Web site: www.uar.ro
 Președinte: avocat Călin Andrei Zamfirescu
 Secretar general: Alexandru Gramă

2. UNIUNEA NAȚIONALĂ A NOTARILOR PUBLICI DIN ROMÂNIA

București, str. General Berthelot nr.41, sector 1, cod 707471
 Telefon: 313.99.20, 313.99.23, 313.99.25
 Fax: 313.99.10
 E-mail: unmpr@ines.ro
 Web site: www.unnpr.ro
 Președinte: Notar Public Dumitru Viorel Mănescu
 Director: Sofia Ana David

3. ORDINUL ARHITECTILOR DIN ROMÂNIA

București, str. Academiei nr.18-20, sector 1, cod 70109
 Telefon: 303.94.15
 Fax: 307.71.63
 E-mail: secretar.oar@rdslink.ro
 office.oar@rdslink.ro
 Președinte: Arhitect Șerban Sturdza
 Secretar executiv: Monica Lotreanu

4. CLUBUL ROMÂN DE PRESĂ

București, Piața Presei Libere nr.1, Corp D, et.5, camera 501, C.P. 60, O.P. 33
 Telefon: 223.43.32, 665.41.16

Fax: 223.43.32
 E-mail: crp@digi.ro
 Web site: http://crp.digiro.net
 Președinte: Dumitru Tinu
 Director executiv: George Ene

5. CORPUL EXPERTILOR CONTABILI ȘI A CONTABILILOR AUTORIZAȚI DIN ROMÂNIA – CECCAR

București, B-dul Mircea Vodă nr.35, bl.M27, sc.1, et.1, sector 3, cod poștal 74214, O.P. 4, C.P. 180

Telefon: 327.63.80-82
 Fax: 326.71.73
 E-mail: ceccar@digicom.ro
 Web site: www.ceccaro.ro
 Președinte: Dr. ec. Marin Toma
 Secretar general: Jean Paul Brunet

6. CORPUL EXPERTILOR TEHNICI DIN ROMÂNIA – CETR

București, str. Ilfov nr.1, et.4, sector 5

Telefon: 310.38.62, 315.59.07
 Fax: 310.38.62
 E-mail: sget@fx.ro
 Web site: www.sget.ro
 Președinte: ing. Corneliu Stelniceanu
 Secretar: Constantin Brăileanu

7. COLEGIUL MEDICILOR DIN ROMÂNIA

București, str. Visarion nr.4-6, sector 1, cod poștal 71116
 Telefon: 210.03.91, 212.58.72, 212.81.63

Fax: 210.67.91, 210.67.25
 E-mail: cmr@digi.ro
 Web site: www.cmr.ro
 Președinte: Prof. univ. dr. Mircea Cinteză
 Director Executiv: Radu Belloiu

8. COLEGIUL FARMACIȘTILOR DIN ROMÂNIA

București, Splaiul Independenței nr.202 A, et.6, camerele 29-30, sector 6
 Telefon/fax: 314.79.55
 E-mail: coleg.farm.rom@xnet.ro
 Web site: -

Președinte: Prof.univ.dr. Dumitru Lupuliasa
 Director Executiv: Dr.farm. Dumitru Hurduc

9. CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

București, B-dul Libertății nr.12, et.5, camera 458 B, sector 5, Oficiul Poștal nr.5, C.P.5-83

Telefon: 337.49.25
 Fax: 335.26.04
 E-mail: cafr@rdslink.ro
 Web site: www.cafr.ro
 Președinte: Prof.univ.dr. Florin Georgescu
 Secretar General: Gheorghe Savu
 Director executiv: Adela Dumitrescu

10. UNIUNEA NAȚIONALĂ A PRACTICIENILOR ÎN REORGANIZARE ȘI LICHIDARE - UNPRL

București, B-dul Octavian Goga nr.2, Tronson 1, et.7, camerele 1-4, sector 3

Telefon/fax: 326.11.01, 326.11.02
 E-mail: unprl@fx.ro
 Web site: www.liquidation.ro
 Președinte: Emilian Radu
 Secretar general a.i.: Mihail Dimonie

11. ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A EVALUATORILOR DIN ROMÂNIA – ANEVAR

București, Calea Plevnei nr.46-48, corpul D, sector 1
 Telefon: 315.65.64, 311.13.40

Fax: 315.65.05
 E-mail: anevar@kappa.ro
 Web site: www.anevar.ro
 Președinte: Adrian Crivii
 Secretar general: Ion Anghel
 Director executiv: Mircea Gruia

12. UNIUNEA NAȚIONALĂ A EXECUTORILOR JUDECĂTOREȘTI DIN ROMÂNIA

București, str. Eminescu nr.82-88, sc.1, ap.1, sector 2, cod poștal 72112

Telefon/fax: 212.09.30
 E-mail: presedinte@executori.ro
 Web site: www.executori.ro
 Președinte: George Gabriel Drăgănescu
 Inspector: Cristian Bran

Început de lichidări în România

ec. Mihai Cobzaru
președintele filialei
Bacău

Dificultățile reformei, de trecere de la economia supercentralizată cu proprietate unică de stat, la economia liberă cu proprietatea preponderent privată, conduce în mod obiectiv la situația în care multe entități economice nu mai pot rezista într-o activitate eficientă.

Aceste dificultăți de ordin obiectiv au fost amplificate în mare măsură de cauze subiective determinate în primul rând de neadoptarea operativă a cadrului legislativ adecvat unei economii de piață, de lipsa de experiență și deficiențele în organizarea și administrarea noilor structuri economice - regii sau companii naționale și societăți comerciale, a relațiilor dintre ele și dintre acestea și structurile statului, inclusiv cu fiecare persoană individuală.

Urmare a acestei situații încă din anul 1990 și în special în anii următori, la multe societăți comerciale rezultate din reorganizarea fostelor întreprinderi cu capital de stat producția a scăzut până la oprirea în totalitate.

A fost afectată în primul rând ramura prelucrătoare de materii prime din agricultură, industria alimentară, industria ușoară, apoi celelalte sectoare industriale, de construcții și comerț, inclusiv pe seama raportului nefavorabil dintre export și import în condițiile unei inflații galopante ce a condus la decapitalizarea unităților economice care nu au mai putut să-și continue activitatea.

În anii 1992 și 1993 „au căzut” primele întreprinderi, producția s-a întrerupt în totalitate, personalul muncitor a plecat în șomaj, iar bunurile rămase trebuiau păstrate pentru o eventuală valorificare și punere în exploatare a ceea ce a mai era viabil.

Astfel, în mod treptat în economia românească a apărut falimentul, fenomen specific economiei de piață, când societățile comerciale nu mai pot relua ciclul de producție și ca urmare nu au

mai putut efectua plățile către furnizori și creditori, fiind necesar, de urgență, să se salveze activele rămase și să se valorifice pentru achitarea datoriilor.

În această situație, noii „proprietari” fostul Fond al Proprietății de Stat cu 70% din capital și Fondul Proprietății Private cu 30% din capitalul social, cu cadrul legal existent – Legea societăților comerciale nr. 31 /1990 și celelalte reglementări în domeniu, cu o largă consultare de specialitate, au inițiat acțiunea de dizolvare și lichidare a primelor societăți comerciale aflate în stare de insolvență.

Prima societate comercială aflată practic în încetare de plăți, dar lichidată după procedura voluntară (administrativă) a fost „Romfinbac” S.A. Berești județul Bacău. Prin licitație internațională, în luna august 1993, lichidator a fost desemnat S.C. Cont – Expert S.A Bacău .

Presă vremii, atentă la fenomenul economic, a consemnat apariția „primului lichidator” de firme falimentare și rezultatele finalizării lichidării S.C. „Romfinbac” S.A. Berești, județul Bacău, ca și un succes al economiei de piață din România (a se vedea semnalările din revista Capital, ziarul Evenimentul Zilei și alte publicații de la începutul lunii mai 1994).

În anii următori au intrat în procedură de dizolvare și lichidare și alte societăți comerciale falimentare, parte dintre acestea fiind finalizate de către S.C. Cont – Expert S.A Bacău .

Realizarea procedurilor de lichidare în primii ani, 1993-1995, s-au îndeplinit în condițiile legislației existente din acea perioadă - Legea nr. 31/1990, Legea nr. 26/1990 și Codul Comercial. Printr-un marketing adecvat și o largă mediatizare a afacerii inclusiv prin publicitate internațională, simpozioane sau internet, în multe cazuri cumpărătorii au fost inves-

titori cu capital extern, înregistrându-se încasări în valută de mai multe milioane de dolari și contribuind astfel la atragerea capitalului străin în economia românească.

Cumpărătorii – investitori au deschis alte noi activități cu angajarea personalului disponibilizat, aflat în șomaj. Din prețul total al vânzărilor s-au achitat integral datoriile, iar diferențele în plus obținute au fost achitate principaliilor acționari, fostele FPS și FPP, actualmente APAPS și SIF, precum și acționarilor minoritari (persoane fizice) la peste zece societăți comerciale cu capital majoritar de stat cum sunt: S.C. „Pancotana” S.A. județul Arad, S.C. „Cristal ZT” S.A Vrancea, S.A. „Mestecănișul” S.A județul Covasna S.C. „ Integrata de in și cânepă”, județul Botoșani și alte societăți falimentare

După această perioadă a fost legiferată, prin Legea nr. 64/1995, o nouă procedură, respectiv „Reorganizarea și lichidarea judiciară”, funcționând în continuare și „lichidarea voluntară” sau „administrativă“ conform Legii nr. 31/1990.

Încă din prima perioadă a lichidărilor de societăți comerciale s-a simțit nevoie constituirei lichidatorilor într-o asociație profesională, înființându-se Asociația Practicienilor în Reorganizare și Lichidare din România (APRLR) ce a funcționat până în anul 1999, când în baza Ordonanței Guvernului nr. 79/1999, s-a organizat Uniunea Națională a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare (UNPRL) ca persoană juridică, autonomă, de utilitate publică. Recent acest act normativ care reglementează exercitarea profesiei liberale de practician în reorganizare și lichidare, a fost aprobat prin Legea nr. 505 din 11 iulie 2002..

(continuare în pagina 9)

Care sunt posibilitățile de promovare a activității membrilor U.N.P.R.L. prin intermediul site-ului www.liquidation.ro ?

Având în vedere necesitatea de a prezenta într-o formă cât mai ușor accesibilă activitatea UNPRL și a membrilor acesteia, Comitetul de Conducere a filialei Cluj a inceput tratativele de realizare a unui site Internet al UNPRL filiala Cluj în luna iunie 2000. În urma prezentării proiectului în fața Comitetului Național de Conducere s-a luat decizia de realizare a unui site național al Uniunii, acceptându-se numele reținut de filiala Cluj, respectiv www.liquidation.ro.

În cadrul acestuia sunt găzduite date referitoare la membrii Uniunii noastre, la societățile aflate în reorganizare sau lichidare și la oferta de active din patrimoniul acestora. Aceste informații oferă posibilitatea marketizării facile a activelor societăților aflate în faliment de către lichidatorii numiți în aceste cauze și de asemenea, oferă posibilitatea pentru cei interesați în diverse achiziții, să inscrie cereri de cumpărare, cu specificarea caracteristicilor principale ale activelor pe care doresc să le achiziționeze.

Arhitectura actuală a site-ului permite prezentarea informațiilor în 4 limbi (respectiv română, engleză, germană și franceză), existând posibilități de căutare după diferite criterii.

În Anexa 1 se prezintă componentele și diagramele funcționale și relaționale a site-ului www.liquidation.ro.

Motoarele de căutare (apelabile din Home page cu opțiunea **Căutare**) utilizate de site-ul Uniunii noastre realizează selecții bazate pe următoarele criterii:

-faza juridică în care se află societatea comercială, respectiv reorganizare sau lichidare judiciară;

-existența unor oferte de vânzare de active;

-numele administratorului judiciar sau al lichidatorului;

-domeniul de activitate, conform codului de clasificare a activităților din economia națională (CAEN);

-dispunerea teritorială a membrilor Uniunii și a societăților aflate în reorganizare sau lichidare.

În cadrul site-ului UNPRL membrii Uniunii pot marketiza activele pe care doresc să le vândă în cadrul procedurilor de faliment, putând fi incluse fisiere text (.doc, .rtf) sau imagine (.jpg, .gif). Aceste pagini pot fi realizate de către fiecare membru al U.N.P.R.L. sau de către administratorul site-ului.

Pentru ca un membru UNPRL să poată adăuga date referitoare la o societate este necesar să obțină de la Secretariatul general al Uniunii contul și parola de acces (individuală). După accesarea adresei www.liquidation.ro se va utiliza următoarea cale: din Home page se intră în **Login** (unde se introduce parola individuală) după care se alege opțiunea **Editare** în care se selecteză **Alte informații și Formular pentru modificarea profilului personal**. De aici se selecteză **Efectuarea modificărilor** se introduc datele dorite după care se optează pentru **Modifica** (dacă se dorește memorarea datelor introduse) sau **Abandon** (dacă nu se dorește memorarea acestor date). Părăsirea domeniului se realizează apelând **Logout**.

In arhitectura site-ului apar de asemenea următoarele facilități:

- Bannere cu următoarele caracteristici:

- Top Banner având dimensiunea de 400x60 pixeli ce poate fi utilizat pentru organizații sau companii de importanță deosebită pentru U.N.P.R.L.
- 3 Bottom bannere cu dimensiunea de 200x60 pixeli din care unul este dedicat membrilor UNPRL care pot să adauge bannerul propriu din secțiunea privată pe calea **Login / Alte informații / Add banner**. Celelalte două bannere sunt implementate în principal pentru organizații, asociații sau societăți agreate de UNPRL și grupate la nivel național și internațional sau, dacă se dorește, pentru

(continuare în pagina 26)

Îndeplinirea procedurilor legale începând de la preluarea patrimoniului de către lichidator și administrarea acestuia, studiul și prospectarea pieței, publicitatea afacerii, organizarea licitației cu vânzarea bunurilor și în final radierea de la Registrul Comerțului a societății lichidate a însemnat apariția noilor profesii (ocupații) de "administrator judiciar" (de reorganizare) și „lichidator” de societăți comerciale falimentare.

Atribuirea apelativului de "terminator" sau "lichidator" deși nu place ca expresie caracterizează o activitate necesară de îndeplinit într-o economie de piață, unde, aşa cum are loc

fенomenul de înființare continuă de societăți comerciale într-o concurență permanentă apare și necesitatea reorganizării ori restructurării și în unele cazuri chiar a lichidării unor societăți, procesul fiind continuu ca și viața de toate zilele.

Este necesar ca noi toți practicienii în reorganizare și lichidare să ridicăm prestigiul acestei activități, ca fiind necesară economiei de piață pentru administrare situațiilor de criză, pentru punerea în valoare a activelor "bolnave" și protejarea, în primul rând a creditorilor, într-un mod profesional, adecvat fiecărui caz în parte și în cadrul legal existent.

NOUA REGLEMENTARE A FALIMENTULUI INSTITUȚIILOR DE CREDIT

I. PROFILAXIA FALIMENTULUI INSTITUȚIILOR DE CREDIT

1. Măsuri pentru limitarea riscurilor de credit și supravegherea indicatorilor de solvabilitate

În domeniul bancar, pentru prevenirea insolvenței băncilor, B.N.R. a emis Normele nr. 8 din 26 aprilie 1999¹, care au fost modificate prin Circulara nr.5 din 12 martie 2001².

Aceste norme reglementează în capitolul I măsurile pentru limitarea riscurilor de credit pe care băncile sunt obligate să le aplică, iar în capitolul II mijloacele prin care B.N.R. supraveghează indicatorii de solvabilitate a băncilor.

Conform dispozițiilor art.2, în vederea limitării riscului de nerambursare a creditelor, care pot antrena incapacitatea băncilor de a onora cererile de restituire a depozitelor și a soldurilor conturilor curente, băncile sunt obligate

- să dispună de proceduri de control interne adecvate, care să permită supravegherea și gestionarea riscului de credit, precum și încadrarea permanentă a indicatorilor de solvabilitate și a celorlalte expunerii cu risc în limitele prevăzute de aceste norme;

- să asigure o evidență extracontabilă corespunzătoare, care să stea la baza întocmirii raportărilor de prudentă bancară prevăzute de aceste norme;

- să țină evidență, extracontabilă, pentru fiecare grup de persoane fizice sau juridice care reprezintă un singur debitor;

- să țină evidență, extracontabilă, pentru fiecare persoană fizică sau juridică, care reprezintă un singur debitor sau care intră în componența unui grup reprezentând un singur debitor sau al altor asemenea grupuri de risc;

- să încheie tranzacții care conduc la expunerii mari numai pe baza unei decizii luate de consiliul de administrație, fundamentată pe un raport al comitetului de risc, având cuprinsul prevăzut de aceste norme;

- să acorde împrumuturi persoanelor aflate în relații speciale cu banca, precum și personalului propriu și familiilor acestuia numai cu respectarea prevederilor acestor norme.

Conform art. 4, limita minimă a indicatorului de solvabilitate a băncii, calculat ca raport între nivelul fondurilor proprii și expunerea netă, va fi de 12% iar limita minimă a același indicator, calculat ca raport între nivelul capitalului propriu și expunerea netă va fi de 8%.

Art. 6 prevede că nivelul unei singure expunerii mari nu poate depăși 20% din fondurile proprii ale băncii iar suma totală a expunerilor mari nu va putea depăși de 8 ori nivelul fondurilor proprii ale băncii.

Tot în scopul limitării riscului de nerambursare, art. 8 prevede că băncile nu vor acorda împrumuturi persoanelor cu care se află în relații speciale, (în sensul prevăzut de art.1 alin.2 lit. n, pct.1-4) iar art. 9 prevede că băncile nu vor acorda împrumuturi în condiții de favoare persoanelor cu care se află în relații speciale (în sensul prevăzut de art.1 alin.2 lit. n, pct.5-12) nici personalului propriu și familiilor acestuia.

Conform art. 10, suma totală a împrumuturilor nete acordate persoanelor aflate în relații speciale cu banca (prevăzute la art.1 alin.2 lit. n, pct.5-12) nu poate depăși 20% din fondurile proprii ale băncilor, iar conform art. 11 suma totală a împrumuturilor nete acordate personalului propriu, inclusiv familiilor acestuia nu poate depăși 5% din fondurile proprii.

2. Supravegherea prudentială și supravegherea specială a băncilor (Legea nr. 58/1998, modificată prin O.U.G. nr. 137/2001)

Metode de supraveghere (art. 66-68 din Legea nr. 58/1998). Pentru supravegherea băncilor, persoane juridice române și sucursale ale băncilor străine, Banca Națională a României utilizează două metode : a) examinarea raportelor primite de la bănci³ și b) inspecții la sediul băncilor și al sucursalelor acestora.

Inspecțiile se efectuează de către personalul B.N.R. sau de către auditorii independenți numiți de B.N.R., iar în cazul sucursalelor și filialelor băncilor străine în echipele de inspecție pot fi incluse și persoane desemnate de autoritatea de supraveghere din țara de origine. În mod simetric, pentru supravegherea băncilor române care funcționează în străinătate, B.N.R. cooperează cu autoritățile de supraveghere ale statelor respective iar aceste autorități pot solicita B.N.R., în condiții de reciprocitate, informații cu privire la băncile străine care desfășoară activități în România.

Abateri și infracțiuni comise de bănci sau de administratori, directori execuțiivi ori cenzori ai acestora. Măsuri de remediere și sancțiuni aplicate de B.N.R. (art. 69-74 din Legea nr.58/1998, modificate prin O.U.G. nr.137/2001). Constituie abateri care justifică aplicarea de sancțiuni și măsuri de remediere următoarele :

a) încălcarea Legii bancare sau a reglementărilor și ordinelor emise de B.N.R.;

b) încălcarea oricărei condiții sau restricții prevăzute în autorizația emisă băncii;

c) efectuarea de operațiuni fictive și fără o acoperire reală;

d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date eronate privind indicatorii de prudentă bancară ori alți indicatori prevăzuți în reglementările B.N.R.;

e) nerespectarea măsurilor stabilite prin acte de control sau în urma acestora;

f) periclitarea credibilității și viabilității băncii prin administrarea necorespunzătoare a fondurilor ce-i au fost încredințate.

Sancțiunile aplicabile de B.N.R. sunt următoarele :

a) avertisment scris dat băncii;

b) limitarea operațiunilor băncii;

c) amenda aplicabilă băncii, între 0,1 și 1% din capitalul social, sau administratorilor, directorilor execuțiivi sau cenzorilor, între 1-6 salarii medii/bancă din luna precedentă, la data constatării faptei. Amenziile încasate se fac venit la bugetul de stat;

d) retragerea aprobării date conducătorilor și/sau administratorilor băncii;

e) retragerea autorizației băncii;

Măsurile de remediere ce pot fi luate de B.N.R. sunt cele prevăzute de art. 70 :

a) încheierea unui acord scris cu consiliul de administrație al băncii, care să cuprindă un program de măsuri de remediere;

b) obligarea băncii aflate în culpă să ia măsuri de remediere a consecințelor faptelei constatate;

c) instituirea măsurilor de supraveghere specială și de administrare, potrivit dispozițiilor cuprinse în cap. XIII (art. 75-82).

d) retragerea aprobării acordate acționarilor semnificativi și/sau suspendarea exercițiului dreptului de vot al celorlalți acționari, în cazurile în care persoanele respective nu mai îndeplinesc cerințele prevăzute de Legea nr. 58/1998 și de reglementările emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatu lui unei bănci ori înfăptuiesc o politică individuală sau comună care periclitează asupra realizării unei gestiuni prudente și sănătoase a băncii, în detrimentul interesului deponenților și al altor creditori.

În cazul retragerii aprobării acordate acționarilor semnificativi, exercițiul dreptului de vot al acestora se suspendă.

Acționarii aflați în situația prevăzută de art. 70 alin. 1 lit. d) nu mai pot achiziționa noi acțiuni ale băncii.

Constatarea abaterilor este de competență personalului împuñatnicit de B.N.R. iar aplicarea măsurilor și a sancțiunilor este de competență guvernatorului sau a viceguvernatorilor.

Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoarea de la o lună la doi ani sau cu amendă nerespectarea interdicțiilor prevăzute de art. 4-7 ale Legii bancare.

Supravegherea specială a băncilor (art. 76-78) se instituie în două situații:

a) constatarea încălcării legii sau a reglementărilor prudentiale emise de B.N.R.;

b) constatarea unei situații financiare precare a băncii.

Supravegherea se exercită printr-o comisie, formată din 5-7 specialiști ai B.N.R., având atribuții stabilite de consiliul de administrație care se referă în principal, la :

a) urmărirea aplicării măsurilor de remediere;

b) avizarea acelor de decizie ale organelor băncii referitoare la situația financiară și la încadrarea în reglementările prudentiale, precum și obligarea la suspendarea sau la desființarea unor asemenea acte;

c) modificarea reglementărilor proprii ale băncii;

d) limitarea și/sau suspendarea unor activități și operațiuni bancare pe o perioadă determinată;

e) orice alte măsuri care se consideră necesare pentru remedierea situației băncii.

Prevederea alin. 1 al art. 77 în sensul că această comisie nu se substituie conducerii băncii este ireconciliabilă cu prevederea alin. 1 lit. c, care împunericătă comisia să modifice reglementările proprii ale băncii. Pentru atenuarea efectelor acestei erori legislative credem că dispoziția alin. 1 lit. c trebuie să fie subordonată prevederii alin. 2 și interpretată în sensul că atribuția comisiei este de a obliga conducerea băncii să schimbe acele reglementări.

Conform prevederilor art. 77 alin. 3, în perioada exercitării supravegherii speciale, adunarea generală a acionarilor, consiliul de administrație și conducătorii băncii nu pot hotărî măsuri contrare celor dispuse de comisia de supraveghere specială. Credem, pentru identitatea de rațiune, că nici ulterior acestei perioade nu pot fi încălcate acele măsuri.

Comisia are acces la toate documentele și registrele băncii și prezintă periodic rapoarte consiliului de administrație al B.N.R. care, în funcție de aceste rapoarte, hotărăște asupra încefării sau a continuării supravegherii, fără a se depăși o perioadă de supraveghere de 120 de zile. Dacă în activitatea bancară se constată în continuare deficiențe grave, consiliul de administrație al B.N.R. poate hotărî, de la caz la caz, trecerea la măsuri de administrare specială a băncii.

3. Administrarea specială a băncilor

Administrarea specială a băncilor (art. 79-82) se dispune, conform dispozițiilor art. 79, atunci când Banca Națională a României constată una dintre următoarele situații :

a) măsurile de supraveghere specială nu au dat rezultate într-o perioadă de până la 120 de zile;

b) indicatorul de solvabilitate, calculat în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României în raport cu fondurile proprii, se situează la un nivel care nu depășește jumătate din nivelul minim prevăzut de aceste reglementări;

c) banca a încălcătat în mod repetat prevederile legii și/sau ale reglementărilor emise în aplicarea acesteia.

Hotărârea Băncii Naționale a României privind instituirea administrației speciale va fi publicată integral sau în extras în Monitorul Oficial al României, Partea I, și în mai multe ziare de circulație națională.

Instituirea măsurilor de administrare specială se dispune de Banca Națională a României și în cazul sesizării de către aceasta a instanței competente pentru declanșarea procedurii falimentului unei bănci.

Textul art. 79 alin. 1 lit. b reglementează o situație de prefaliment (de faliment iminent) și semnifică că acestui text trebuie să fie înțeleasă în corelație cu dispozițiile art. 2 al Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului instituțiilor de credit⁴ modificată prin O.U.G. nr. 186/1999⁵ și prin O.U.G. nr. 138/2001⁶ conform căroro o instituție de credit este considerată în stare de faliment, dacă se află într-una dintre următoarele situații :

a) instituția de credit nu a onorat integral o creață certă, lichidă și exigibilă, de cel puțin 7 zile lucrătoare de la scadență, în cazul băncilor, inclusiv al Casei de Economii și Consenmațiuni C.E.C. - S.A., și de cel puțin 30 de zile lucrătoare de la scadență, în cazul caselor centrale ale cooperativelor de credit, inclusiv al cooperativelor de credit afiliate acestora;

b) indicatorul de solvabilitate calculat în funcție de nivelul capitalului propriu al instituției de credit scade sub 2%. Indicatorul de solvabilitate se calculează în conformitate cu reglementările emise de Banca Națională a României.

Dacă textul art. 2 al Legii nr. 83/1998 nu este formulat în concordanță cu dispozițiile Legii nr. 64/1995 (modificată prin Legea nr. 99/1999) privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, la o analiză sumară a acestui text rezultă că el vizează două situații : *insolvență* (art. 2 alin.1 lit. a) și *insolvabilitatea* (art. 2 alin.1 lit. b), în timp ce dispozițiile art. 79 alin.1 lit. b privesc numai insolvabilitatea iminentă.

Termenul „insolvabilitate” prezent și în art.130 al Legii nr.64/1995 cu referire la regiile autonome exprimă dezechilibrul financiar al patrimoniului debitorului, caracterizat prin preponderența pasivului față de activ. În cazul falimentului, termenul care desemnează premisa necesară a declanșării procedurii este „insolvență” (sau „incapacitate de plată” sau „încetare de plată”) semnificând absența fondurilor bănești necesare plății obligațiilor scadente. Diferența practică dintre cele două noțiuni este importantă. Patrimoniul băncii poate avea un activ predominant față de pasiv, dar în absența lichidității, a numerarului disponibil pentru a plăti la scadență datoria, există insolvență (incapacitate de plată) deși nu există insolvabilitate. Această distincție a fost evidențiată atât de practica bancară cât și de jurisprudența română începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Indicatorul de solvabilitate, determinat ca raport între nivelul fondurilor proprii și totalul activelor și elementelor în afara bilanțului, ponderate în funcție de gradul lor de risc a fost stabilit prin Normele nr. 4/1994⁷ și Normele nr. 16/1995⁸, cu modificările ulterioare, la 8%, identic cu cel prevăzut de art. 10 al Directivei Consiliului Comunității Europene din 18 decembrie 1989⁹, în vigoare de la 1 ianuarie 1993.

Administrarea specială a băncii, aflată în una dintre situațiile prevăzute de art.79, este efectuată de un administrator special (care poate fi și o persoană juridică), desemnat de consiliul de administrație al B.N.R.. Aceasta preia integral atribuțiile consiliului de administrație al băncii.

În tot cursul perioadei administrației speciale, este suspendat dreptul de vot al acionarilor în ce privește numirea și revocarea administratorilor și în ce privește dreptul la dividende. Totodată este suspendată activitatea și remunerarea consiliului de administrație și a censorilor. Administratorul special ia măsuri pentru conservarea activelor și încasarea creațelor.

În termen de 45 de zile de la numire, administratorul special prezintă consiliului de administrație al B.N.R. un raport scris cu conținutul prevăzut de alin.1 al art. 82. Consiliul de administrație al B.N.R. decide asupra prelungirii activității administratorului special, pe o perioadă limitată, sau retrage autorizația de funcționare a băncii și sesizează instanța competentă pentru declanșarea procedurii falimentului (art. 82 alin.4).

Dacă se decide prelungirea activității administratorului special, el va prezenta periodic rapoarte. Dacă se constată că banca s-a redresat, măsurile de administrație specială înceiază.

II. REGLAMENTAREA LEGALĂ A FALIMENTULUI INSTITUȚIILOR DE CREDIT

1. Generalități

Procedura falimentului instituțiilor de credit, legal constituite în România, este reglementată de Legea nr. 83/1998, în vigoare de la 23 mai 1998, care se completează cu dispozițiile Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului¹⁰ și cu dispozițiile Codului de procedură civilă. Legea nr. 83/1998 a fost modificată prin O.U.G. nr. 186/1999 și prin O.U.G. nr. 138/2001

Instituțiile de credit față de care se aplică dispozițiile Legii nr.83/1998 sunt enumerate în art. 1 :

a) băncile persoane juridice române și Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A., inclusiv sucursalele acestora având sediul în străinătate;

b) casele centrale ale cooperativelor de credit, inclusiv cooperativele de credit afiliate acestora.

Deși sunt omise din textul art. 1 al Legii nr. 83/1998, credem că și sucursalele din România ale băncilor, persoane juridice străine, sunt supuse aceleiași legi, în temeiul prevederilor art. 2 alin. 1 din Legea nr. 58/1998.

Nu intră sub incidența Legii nr. 83/1998, deși sunt autorizate să efectueze unele operațiuni bancare, nici bursele de mărfuri (O.G. nr. 69/1997), nici casele de schimb valutar, ambele categorii de comercianți fiind supuse prevederilor Legii nr. 64/1995.

Conform dispozițiilor art. 2 al Legii nr.83/1998, o instituție de credit prevăzută de art. 1 este considerată în stare de faliment dacă se află în una dintre următoarele situații :

a) nu a onorat integral o creață certă, lichidă și exigibilă, de cel puțin 7 zile lucrătoare de la scadență, în cazul băncilor, inclusiv al Casei de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A., și de cel puțin 30 de zile lucrătoare de la scadență, în cazul caselor centrale ale cooperativelor de credit, inclusiv al cooperativelor de credit afiliate acestora;

b) indicatorul de solvabilitate calculat în funcție de nivelul capitalului propriu, calculat conform reglementărilor emise de B.N.R., scade sub 2%.

Chiar și după modificarea repetată a textului art. 2 (atât prin O.U.G. nr.186/1999 cât și prin O.U.G. nr.138/2001), redactarea a rămas lacunară și eclectică.

Caracterul lacunar al textului art.2 lit. a rezultă din absența unor precizări necesare. Astfel, în primul rând, procedura falimentului, oricără de originală și *sui generis* s-ar dori să fie, nu poate fi declanșată pentru orice fel de datorii ale comerciantului, ci numai pentru datorii comerciale sau fiscale; apariția

O.G. nr. 38/2002 umple această lacună, însă numai parțial și indirect, fiind necesară o modificare expresă a legii speciale, care este legea falimentului instituțiilor de credit. În al doilea rând, pentru a fi aplicabilă procedura specială a falimentului, și nu procedura de drept comun, este necesar ca „neonorarea” integrală a obligațiilor certe, lichide și eligibile, de natură comercială sau fiscală să fie consecința incapacității de plată, a lipsei de lichidități, de fonduri bănești disponibile.

Dualismul *insolvență - insolvabilitate* constituie o inovație a redactorilor textului Legii nr. 83/1998, deoarece distincția terminologică a fost realizată de dreptul comercial român încă dinainte de 1860. Astfel, în cazul falimentului Băncii Naționale a Moldovei, raportul consiliului de administrație al băncii, prezentat la cea de a doua adunare generală extraordinară a acționarilor din lăsă la 9/21 septembrie 1860, menționează, printre alte cauze ale falimentului acestei bănci și „cumpărarea tritelor, a obligațiunilor și a sinetelor cu vade de trei și de șase luni, căte odată de un an și de doi ani, cu una sau cu două îscălituri a unor persoane, care nu prezintau nici o garanție pentru soliditatea hârtiilor și a căror *insolvență* era cunoscută de mai mulți ani, de către toți bancherii capitalei.” (C.I. Băicoianu, *Istoria politicei noastre monetare și a Băncii Naționale. Acte și documente*, vol. I, partea II, p.117 – 118).

Termenul „*insolvabilitate*”, propriu dreptului civil (dar inclus, din eroare, și în art. 130 al Legii nr.64/1995) exprimă dezechilibrul finanțier al patrimoniului debitorului, caracterizat prin preponderența pasivului față de activ, situație care se regăsește în textul lit.b din art. 2 al Legii nr 83/1998. Termenul „*insolvență*” (sinonim cu „încetarea plășilor” și cu „incapacitatea de plată”), exprimă absența fondurilor bănești necesare plășii obligației comerciale sau fiscale scadente. Deosebirea între cele două situații este certă și esențială, astfel încât ele pot exista independent una față de cealaltă. Patrimoniul băncii poate avea un activ predominant față de pasiv, dar în absența fondurilor bănești disponibile pentru a „onora” integral, la scadență, datorile sale comerciale sau fiscale certe, lichide și eligibile, există *insolvență*, deși nu există insolvabilitate.

În urmă cu peste opt decenii, Înalta Curte de Casație și Justiție a delimitat clar cele două situații :

„Pentru ca un comerciant să fie declarat în stare de *faliment*, nu este îndestulător a se dovedi încetarea virtuală a plășilor sale, adică o stare de *insolvabilitate*, ci este necesar a se stabili încetarea efectivă a plășilor, adică o stare de *insolvență* a comerciantului, care nu mai poate face față obligațiunilor sale comerciale ajunse la scadență, aceasta *independent* de starea de solvabilitate sau insolvabilitate.”¹¹

Această distincție a fost reafirmată statoric de instanța supremă.

„Pot fi declarați în stare de faliment comercianții *perfect solvabili* dacă sunt în încetare de plășii.”¹²

„Atâtă vreme cât comerciantul nu poate face față plășilor, el se găsește în stare de faliment, deoarece *starea de faliment nu depinde de valoarea activului său.*”¹³

Celelalte instanțe judecătoarești au urmat cu fidelitate această practică, după cum rezultă din exemplele de mai jos.

„*Starea de faliment a unui comerciant nu depinde de valoarea activului său, ci numai de împrejurarea dacă poate plăti sau nu datorile sale comerciale.*”¹⁴

„Prin încetarea de plășii se înțelege neputința unui comerciant sau a unei societăți comerciale de a plăti datorile eligibile și de oarecare importanță cu situația sa, *indiferent* de împrejurarea dacă activul este mai mare sau mai mic decât pasivul.”¹⁵

„În ce privește starea de faliment se are în vedere *încetarea plășilor, iar nu solvabilitatea sau insolvabilitatea*, adică raportul dintre activul și pasivul debitorului, deoarece sunt cazuri în care se poate declara falimentul chiar dacă activul ar întrece cu mult pasivul.”¹⁶

„Prin încetarea de plășii se înțelege starea unui comerciant care nu-și plătește datorile comerciale ... *indiferent de solvabilitatea sau insolvabilitatea* comerciantului.”¹⁷

„Prin încetarea plășilor nu se poate înțelege decât încetarea plășilor unor datorii eligibile, indiferent dacă pasivul este mai mare sau mai mic decât activul, *insolvabilitatea* *comerciantului neputând implica, prin ea însăși, și încetarea reală și efectivă a plășilor.*”¹⁸

Cu aceeași distincție operează și jurisprudența franceză, în pofida inexistenței termenului „*insolvență*” :

„La cessation des payements ne se confond pas avec l'insolvabilité.”¹⁹

Concluzia care poate fi dedusă din formularea textului art. 2 al Legii nr. 83/1998 este intenția manifestă de a se permite aplicarea procedurii falimentului instituțiilor de credit atât în cazul insolvenței cât și în cazul insolabilității, urmând ca situația de insolvabilitate să fie determinată prin calcularea activului net al instituției de credit în conformitate cu normele emise de B.N.R.

Insolvența reflectă o stare de incapacitate financiară a instituției de credit de a „onora” întregul pasiv eligibil de natură comercială sau fiscală²⁰, cu fondurile bănești disponibile.

Deși textul art.2 alin.1 lit. a : „instituția de credit nu a onorat ...” pare să exprime indiferența față de cauza care a generat această situație, credem că

formularea nu poate fi desprinsă din contextul procedurii falimentului și de aceea trebuie înțeleasă în sensul că „neonorarea” este consecința incapacității de plată. În acest mod se oferă posibilitatea distincției între incapacitatea de a plăti și refuzul de a plăti întemeiat pe o excepție invocată cu bună credință²¹. De exemplu, banca poate refuza restituirea unui depozit, invocând stingerea obligației sale prin compensație cu obligația titularului contului de a rambursa un credit sau de a plăti dobânză aferentă. De asemenea banca poate refuza plata unei creațe fiscale, motivându-și „neonorarea” creaței cu aceea că nu datează suma. Chiar dacă creața băncii este litigioasă, „neonorarea” obligației sale are o altă cauză decât incapacitatea de plată și nu există insolvență. Tribunalul este întotdeauna suveran să aprecieze elementele de fapt pe care le invocă banca pentru a justifica refuzul de plată și să hotărască dacă aceste elemente se încadrează sau nu în conceptul de „bună credință”²². Această apreciere se limitează la calificarea excepției, că fiind de bună credință, fără a se extinde și asupra calificării în fond a excepției, ca întemeiată, problemă care urmează să fie soluționată în cadrul unui proces de drept comun, dacă cererea de declansare a procedurii falimentului a fost respinsă.²³ Printre excepțiile considerate de bună credință a fost și aceea că creața pretinsă nu este certă și lichidă, pentru că cantumul ei nu a fost determinat prin convenția părților, nici pe cale judiciară.²⁴ Dimpotrivă s-a considerat că este inaceptabil refuzul plășii datoriei sub motiv că debitorul „așteaptă o lege viitoare, care să amâne termenul de plată.”²⁵ Așadar, procedura falimentului nu este menită nici să fie utilizată ca o măsură de intimidare a debitorului de rea credință, dar capabil să plătească, nici contra unui debitor de bună credință, care refuză plata invocând o excepție aparent întemeiată.

Pentru a concluziona că instituția de credit este „considerată în stare de faliment”, nu este necesar să se constate că ea se află într-o situație disperată, fără ieșire sau iremedabil compromisă, deoarece nu și-a onorat nici una dintre datorii sau marea majoritate a acestora. În principiu, neplata unei singure datorii, față de un singur creditor, justifică admitemea cererii de declansare a procedurii, dacă B.N.R. a comunicat încetarea plășilor acelei bănci (art.16)²⁶. Din termenii art.2 și ai art.16 rezultă totuși că „neonorarea” plășilor reflectă o incapacitate reală, permanentă și constată că atare de B.N.R.

Unicul scop al procedurii falimentului instituțiilor de credit este lichidarea averii și plata datorilor. Spre deosebire de Legea nr. 64/1995, Legea nr. 83/1998 nu numai că nu acordă prioritate reorganizării, dar nici măcar nu permite o astfel de alternativă. Explicația rezultă din textul art.13-17: anterior s-au aplicat față de bancă măsuri de supraveghere și administrare specială, conform Legii bancare nr.58/1998, art.75-82, care nu au reușit să conducă la redresarea acesteia.

Procedura falimentului, reglementată de Legea nr.83/1998 se aplică numai cererilor înregistrate după data de 22 mai 1998, iar procedurile de reorganizare și de lichidare judiciară a băncilor, deschise până la data intrării în vigoare a acestei legi vor fi continuate și închise în condițiile Legii nr. 64/1995, cu modificările și completările ulterioare.

2. Organele care aplică procedura

Organele care aplică procedura sunt : tribunalul prin judecătorul-sindic și lichidatorul.

Spre deosebire de procedura reglementată de Legea nr.64/1995, în procedura falimentului instituțiilor de credit nu participă administratorul, deoarece acest organ se implică în procedura reorganizării iar o astfel de alternativă este exclusă, pentru că încercarea de redresare s-a consumat anterior (art.75 - 82 ale Legii nr.58/1998) fără rezultat. De asemenea, în procedura falimentului instituțiilor de credit, spre deosebire de procedura reglementată de Legea nr. 64/1995 (art.18 alin.2, art.59 alin.1) nu se implică nici Camera de Comerț și Industrie. Este, în schimb și în mod firesc, implicată Banca Națională a României (art. 20).

Conform dispozițiilor art. 3, modificate prin O.U.G. nr. 186/1999 și prin O.U.G. nr. 138/2001, toate procedurile prevăzute de această lege sunt de competență exclusivă a tribunalului în jurisdicția căruia se află sediul debitoriei, care figurează în registrul comerțului, și sunt exercitate de un judecător-sindic.

Judecătorul-sindic este un magistrat al acestui tribunal, nominalizat, în fiecare caz, de președintele tribunalului dintre magistrații desemnați ca judecători-sindici, în temeiul art.12 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorescă.

Spre deosebire de judecătorul-delegat al registrului comerțului, al cărui mandat are o durată limitată la un an (art.8 al Legii nr. 26/1990), judecătorul-sindic este investit pe o durată nedeterminată. Conform dispozițiilor art.12 al Legii nr. 64/1995, în orice stadiu al procedurii, președintele tribunalului îl poate înlocui pe judecătorul-sindic, prin încheiere motivată, dată în camera de consiliu.

Principalele atribuții ale judecătorului-sindic sunt enumerate în textul alin. 3 al art. 3 :

a)area hotărârii de deschidere a procedurii;

b) judecarea contestației debitoarei împotriva cererii introductive formulate de Banca Națională a României sau de creditori, pentru începerea procedurii;

c) desemnarea, prin hotărâre, a lichidatorului, stabilirea atribuțiilor acestuia, controlul asupra activității lui și, dacă este cazul, înlucuirea lui;

d) judecarea acțiunilor introduse de lichidator pentru anularea unor transferuri cu caracter patrimonial, anterioare hotărârii de deschidere a procedurii;

e) judecarea contestațiilor băncii debitoare ori ale creditorilor împotriva măsurilor luate de lichidator;

f) confirmarea planului de distribuire a sumelor obținute din lichidare;

g) darea hotărârii de închidere a procedurii."

Hotărârile judecătorului-sindic sunt definitive și executorii. În condițiile legii, ele vor putea fi atacate cu recurs.

Instanța de recurs pentru hotărârile judecătorului-sindic, date în baza art. 3, este curtea de apel (art. 4).

Recursul va fi judecat în termen de numai 15 zile de la înregistrarea dosarului la curtea de apel (un termen mai scurt decât cel de 30 de zile prevăzut de art. 7 alin. 2 al Legii nr. 64/1995)²⁷, citarea părților urmând să fie făcută, prin publicitate, în condițiile art. 95 C.p.civ.

Prin derogare de la prevederile art. 300 alin. 3 și 4 C.p.civ., hotărârile judecătorului-sindic, atestate cu recurs, cu excepția celei de respingere a contestației debitorului, nu vor putea fi suspendate de instanța de recurs.

În îndeplinirea atribuțiilor care implică aplicarea unor reglementări bancare, judecătorul-sindic, ca și lichidatorul, pot cere opinia B.N.R., în calitatea sa de autoritate de supraveghere bancară.

Lichidatorul. Prin hotărârea de deschidere a procedurii falimentului, judecătorul-sindic va desemna lichidatorul, cu avizul Băncii Naționale a României. Avizul este necesar numai dacă se are în vedere desemnarea, în mod exceptional, a altui lichidator decât Fondul de Garantare a depozitelor în sistemul bancar (*Fondul*)²⁸, care trebuie să fie desemnat, de regulă (după modelul american - F.D.I.C.)²⁹.

Alegerea altui lichidator decât Fondul, de către creditori, în condițiile reglementate de art. 7 alin. 3 și 4, reprezintă numai o propunere, care, conform dispozițiilor alin. 5, va trebui să primească avizul Băncii Naționale a României, înainte de desemnare prin hotărârea judecătorului-sindic.

Deodata cu desemnarea lichidatorului, conform prevederilor art. 7 alin. 1 și 6, judecătorul-sindic, prin hotărârea de deschidere a procedurii falimentului, ridică administratorilor instituției de credit debitoare dreptul de a reprezenta instituția de credit, de a administra bunurile acesteia și de a dispune de ele. Aceeași hotărâre produce, prin efectul dispozițiilor alin. 6, revocarea atribuțiilor tuturor structurilor de conducere, administrare și control: adunarea generală, administratorii, conducerea executivă, cenzorii și auditorii.

Adunarea generală (a acționarilor sau a membrilor) instituției de credit debitoare are posibilitatea (dar nu și obligația), conform dispozițiilor alin. 2, să desemneze, cu majoritate simplă, un reprezentant care, în condițiile legii, are dreptul să conteste măsurile luate de lichidator și să exercite căile legale de atac împotriva hotărârilor judecătorului-sindic.

Remunerarea lichidatorului, de 3% din sumele rezultante din lichidare, se plătește conform prevederilor art. 4 al Legii nr. 64/1995.

Măsurile luate de lichidator pot fi contestate de banca debitoare, de comitetul creditorilor și de oricare dintre creditori (art. 8). Contestația se înregistrează la tribunal în termen de 10 zile de la data la care măsura a fost luate, deși legea nu reglementează o obligație generală de comunicare a măsurilor, în vederea contestării lor. Termenul (de recomandare) pentru soluționarea contestațiilor este de maximum 15 zile de la data înregistrării. Deși textul art. 8 conține o formulă ambiguă („Dacă socotește necesar, judecătorul-sindic va fițe o ședință, cu citarea autorului contestației, a băncii debitoare, a Băncii Naționale a României și a lichidatorului”) oferind și posibilitatea interpretării în sensul că examinarea contestației ar fi facultativ, în realitate, în fiecare dintre situațiile în care este permisă contestarea măsurilor lichidatorului, judecătorul-sindic este obligat să judece contestația.

Lichidatorul poate fi înlocuit de judecătorul-sindic, în orice stadiu al procedurii, prin încheiere motivată, pentru motive temeinice (dol sau culpă gravă). Numirea noului lichidator se va face cu respectarea prevederilor art. 7 (art. 9 alin. 2).

Atribuțiile lichidatorului. Textul art. 10, modificat prin O.U.G. nr. 138/2001, pe o întindere de peste 170 de rânduri, la literele a) - t), enumerează doar „principalele” atribuții ale lichidatorului.

Prima măsură, pe care trebuie să o ia lichidatorul „în momentul primirii hotărârii judecătoarești privind începerea procedurii falimentului”³⁰ este să deschidă la o bancă, dintre cele care funcționează pe teritoriul României, două conturi, unul în lei și altul în valută. Aceste conturi vor avea mențiunea cont tip „instituție de credit în faliment” iar de fondurile contabilizate se va putea dispune exclusiv în interesul procedurii falimentului. În aceste conturi vor fi transferate:

- de către lichidator, fondurile pe care instituția de credit debitoare le deținea la alte instituții financiar-bancare;

- de către Banca Națională a României disponibilitățile bănești ale aceleiași debitoare aflate în conturile sale.

În continuare, operațiunile de încasări și de plată ale instituției debitoare se vor desfășura numai prin aceste conturi.

Din formularea textului lit. m) al aceluiași articol rezultă, însă, că în mod absolut firesc nu poate fi vorba numai despre *două* conturi ci de un cont în lei și de tot atâtea conturi analitice de valută căte feluri de valută există. Ulterior, lichidatorul va vinde valuta pe piață valutară interbancară (lit. e) și cu sumele în lei rezultate va credita contul în lei.

Intr-un termen de recomandare de 30 de zile, care poate fi prelungit la cerere de judecătorul-sindic, calculat de la deschiderea procedurii, lichidatorul va prezenta spre aprobare judecătorului-sindic și spre informare Băncii Naționale a României, un raport amănuntit asupra cauzelor și împrejurările care au dus la starea de faliment, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă. Un bun exemplu în acest sens este raportul d-lui Penescu³¹. Pe baza acestui raport se vor putea stabili răspunderile conform dispozițiilor art. 22 al Legii nr. 83/1998 și ale art. 124 al Legii nr. 64/1995. Tot lichidatorului îi revine aplicarea sigiliilor, inventarierea bunurilor debitoarei și luarea măsurilor de conservare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 64/1995, angajarea personalului necesar lichidării (lit. c și d) și redimensionarea personalului angajat (lit. e).

Lichidatorul poate opera modificări ale contractelor de credit încheiate de instituția debitoare, în sensul reeșalonării și diminuării procentului dobânzii până la cel mai scăzut nivel practicat pe piață bancară (lit. e).

Cea mai ciudată dintre dispozițiile art. 10 este aceea de la lit. f) : „contractarea de împrumuturi, garând și cu activele instituției de credit debitoare sau fără garanție, cu aprobarea judecătorului-sindic.”

Textul nu sugerează răspunsul la întrebările : cu ce destinație va lua noi împrumuturi instituția debitoare „în faliment” ținându-se seama de condiția prevăzută la lit. j) din același articol : „în interesul procedurii falimentului”? Cine îi va putea acorda acesteia împrumuturi „fără garanție”?

În ce privește contractarea de către instituția de credit „în faliment” de împrumuturi garantate cu activele sale, norma legală (art. 10 lit. f) reprezintă o potențială sursă de erori și abuzuri. În loc să fie vândute acele active, conform dispozițiilor art. 10 lit. o), pentru a se stinge, cu prețul obținut, datoriile care au antrenat-o în faliment, activele vor fi gajate sau ipotecate, iar noiii creditori (alte instituții de credit) vor avea prioritate față de creditorii anteriori (cei mai vitregiți de soartă fiind agenții economici și alte persoane juridice titulare de conturi curente de disponibilități) păgubind interesele acestora.

Tot lichidatorului îi revine atribuția de a introduce, la judecătorul-sindic, acțiuni, pentru anularea actelor frauduloase încheiate de debitoare în dauna drepturilor creditorilor, în cei trei ani premergători deschiderii procedurii falimentului (art. 10 lit. g) precum și pentru anularea constituirilor sau transferurilor de drepturi patrimoniale pentru terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise și a valorii altor prestații executate, realizate de debitoare în dauna intereselor creditorilor, prin actele și operațiunile enumerate la lit. h) din art. 10, în concordanță cu dispozițiile art. 45 al Legii nr. 64/1995.

Lichidatorului îi revin și alte atribuții, comune tuturor lichidatorilor, prevăzute și de Legea nr. 64/1995, cum sunt :

- convocarea și prezidarea ședințelor adunării creditorilor (lit. i);
- menținerea, rezilierea sau denunțarea unor contracții încheiate de debitoare, precum și încheierea de noi contracții în interesul procedurii falimentului (lit. j);

- examinarea creațelor asupra instituției de credit debitoare³² și, atunci când este cazul, formularea de obiecționi la acestea (lit. k);

- încasarea și consemnarea sumelor în lei și în valută cuvenite debitoarei (lit. l);

- recuperarea, de la instituțiile de credit corespondente, a disponibilităților în valută ale debitoarei, transferarea lor în conturile deschise tip „instituție de credit în faliment” și după convertirea valutelor în lei, în conturile de același tip, efectuarea de plăți pentru operațiunile în curs și „administrarea eficientă a disponibilităților”³³ (lit. m);

Tot lichidatorului îi revin ca atribuții gestionare :

- întocmirea de rapoarte lunare asupra mersului procedurii, prezentate spre aprobare judecătorului-sindic și spre informare Băncii Naționale a României (lit. p);

- întocmirea bilanțului anual și a bilanțului final de lichidare (lit. q);

- sesizarea judecătorului-sindic despre orice problemă care ar cere o soluționare de către acesta (lit. n) etc.

Măsurile luate de lichidator pot fi contestate de instituția de credit debitoare, de comitetul creditorilor și de oricare dintre creditori (art. 8). Contestația se înregistrează la tribunal în 10 zile de la data la care măsura a fost luate, pentru că legea nu reglementează o obligație generală de comunicare a măsurilor, în vederea posibilității contestării acestora.

Termenul (de recomandare) pentru soluționarea contestațiilor este de maximum 15 zile de la data înregistrării contestațiilor.

(continuare în pagina 17)

Tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de dobândire a calității de practician în reorganizare și lichidare – sesiunea noiembrie 2002

Având în vedere interesul manifestat de către membrii Uniunii pentru pregătirea profesională, considerăm utilă publicarea în acest număr al revistei a tematicii și bibliografiei puse la dispoziția candidaților, la examenul pentru dobândirea calității de practician în reorganizare și lichidare, care va avea loc la București în ziua de 2 noiembrie 2002, în sala Mihail Sadoveanu din Complexul expozițional ROMEXPO.

Tematica pentru examinarea candidaților în vederea dobândirii calității de membru UNPRAL în anul 2002

Subiectele de examen vor fi întocmite după structura cadru ce cuprinde cele 4 capitole semnificative prezentate mai jos:

Organizarea profesiei

Uniunea Națională a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare din România/Reglementarea organizării activității practicienilor în reorganizare și lichidare.

→ 1. Drept

Procedura reorganizării judiciare și a falimentului

1. Domeniul. Scopul. Obiectul procedurii
2. Organele care aplică procedura reorganizării judiciare și a falimentului
3. Procedura
4. Planul de reorganizare / lichidare
5. Falimentul
6. Închiderea procedurii
7. Răspunderea membrilor organelor de conducere

Dispoziții generale privind societățile comerciale

Dizolvarea societăților comerciale

1. Cauze generale de dizolvare
2. Căile dizolvării societăților comerciale
3. Efectele dizolvării societăților comerciale

Lichidarea societăților comerciale. Lichidare voluntară / administrativă

1. Principiile generale ale lichidării societăților comerciale
2. Lichidarea pasivului și a activului societăților comerciale
3. Drepturile asociațiilor cuvenite din lichidarea societăților comerciale
4. Închiderea lichidării societăților comerciale

Codul de procedură civilă

1. Procedura în fața instanței
2. Căi de atac.
3. Executarea silită

Contracte civile și comerciale

Contractul comercial de vânzare-cumpărare.

→ 2. Managementul și Marketingul reorganizării și lichidării

Managementul și marketingul reorganizării și lichidării

1. Strategia firmei. Strategii de redresare și lichidare a firmelor. Perfecționarea procesului decizional de fundamentare a deciziilor strategice;
2. Reorganizarea firmei prin schimbări în structura organizatorică și în cultura organizațională;
3. Perfectionarea sistemului informational și de comunicare în vederea redresării activității debitorului;
4. Redresarea firmei prin perfecționarea sistemului motivational și a stilurilor de management;
5. Aplicarea unor metode și tehnici de management pentru redresarea firmei;
6. Managementul schimbărilor organizaționale efectuate în vederea redresării activității debitorului;
7. Politica de produs – componentă a planului de reorganizare a activității debitorului;
8. Politica de presă – componentă fundamentală a politiciei de marketing;
9. Valorificarea oportunității pieței prin politica de distribuție;
10. Politica promoțională – componentă a politiciei de marketing;

→ 3. Contabilitatea și fiscalitatea lichidării

1. Reorganizarea societăților comerciale

1.1. Fuziunea societăților comerciale

- ◆ Principiile de consolidare
- ◆ Metodele de consolidare
- ◆ Cadrul juridic al operațiilor de fuziune;

- ◆ Aspecți particulare ale evaluării în contextul operațiilor de fuziune;
- ◆ Contabilizarea operațiilor de fuziune;

2.2. Divizarea societăților comerciale

2.3. Grupuri de întreprinderi

- ◆ Principiile de consolidare
- ◆ Metodele de consolidare

2. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale

- ◆ Aspecți generale privind lichidarea societăților comerciale;
- ◆ Reorganizarea judiciară și falimentul societăților comerciale;
- ◆ Instrumentarea contabilă a operațiilor de lichidare a societăților comerciale; (bilanțul de lichidare)
- ◆ Contabilizarea operațiilor de partaj.

→ 4. Evaluarea pentru lichidare

1. Cerințele standardelor de evaluare
2. Evaluarea activelor viabile
3. Evaluarea pentru lichidare
 - Faza preliminară
 - Evaluarea propriu-zisă
 - Evaluare active
 - Evaluare obligații
 - Raport de evaluare
 - Actualizare evaluare

LEGISLAȚIE și BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

Drept

1.)* Legea 64/1995 republicată privind procedura reorganizării și lichidării judiciare (publicată în M.O.608/13.12.1999 + Ordonanța Guvernului nr. 38/02.02.2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării și a falimentului (publicată în M.O.95/02.02.2002
 - Ordin comun al Ministerului Justiției, CCRMB și FPS nr. 2881/C/2657/5/1999 privind aprobarea Normelor metodologice din 30 decembrie 1999 pentru aplicarea art.4 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată;
 - Regulament 6 al CNVM /18.07.1996 privind lichidarea fondurilor deschise de investiții
2.)* OG nr. 79/30.08.1999 privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare aprobată prin Legea 505/2002 (publicată în M.O.523/18.07.2002)
 - Ordinul Ministerului Justiției nr. 2986/C/16.12.1999 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare, cu completările ulterioare
3.)* Legea 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările ulterioare;
4. Legea nr. 137/28.03.2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării inclusiv prevederile articolelor care rămân în vigoare din OUG 88/22.12.1997 privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările ulterioare;
5.)* Legea 83/15.04.1998 privind procedura falimentului băncilor, cu modificările ulterioare + OUG nr. 138/24.10.2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind falimentul băncilor;
6.)* OG 11/1996 privind executarea silită a creațelor bugetare cu modificările ulterioare;
7. OUG nr.59/27.04.2001 pentru modificarea și completarea OUG nr.138/14.07.2000 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă;
8. Ion Tureu, - Insolvența comercială, reorganizarea judiciară și falimentul, Editura Lumina Lex 2000;
9. Ion Tureu, - Procedura insolvenței comercianților. Tratat, Editura Lumina Lex, București, 2002;
10. Ioan Schiav - Regimul juridic al insolvenței comerciale, Editura All Beck, 2001;
11. Savelly Zilberstein, Viorel Mihai Ciobanu, - Drept procesual civil – Tratat de executare silită, Editura Lumina Lex, 2001;
12. Francisc Deak și Stanciu D.Cărpenu - Contracte civile și comerciale, Editura Lumina Lex, 1993;
13. Stanciu D. Cărpenu, Drept comercial român, ediția a-II-a, Editura All Educational, București, 1998;
14. I.L. Georgescu – Drept comercial român, Contractul de vânzare – cumpărare comercială, Editura Lumina Lex, 1994;
15. Radu Bufan – Reorganizarea judiciară și falimentul, Editura Lumina Lex 2001;
16. Nicoleta Tăndăreanu - Procedura reorganizării judiciare, Editura ALL Beck; 2001;
17. Codul de procedură civilă.

Managementul și Marketingul reorganizării și lichidării

18. Balaure V. coordonator – Marketing, Editura Uranus, București 2002, pag 307-467;
19. Burdus E., Caprarescu Gh., Adronicescu A., Miles M., Managementul schimbării organizaționale, Editura Economică, București 2000, pag. 68-77, 92-103, 189-2000, 202-204, 345-370;
20. Burdus E., Caprarescu Gh., Fundamentele managementului organizației, Editura Economică, București 1999, pag. 107-108, 182-209, 220-236, 244-259, 270-277, 287-294, 311-317, 324-348, 366-385, 422-441, 480-506;
21. Nicolescu O., Verboncu I., Metodologii manageriale, Editura Tribuna Economică, București, 2001, pag. 114-172, 227-229, 265-283.

Contabilitatea și fiscalitatea lichidării

22.)* Legea contabilității nr. 82/1991 republicată + Ordonanța Guvernului nr.61/31.08.2001 pentru modificarea și completarea Legii Contabilității nr. 82/1991, aprobată prin Legea nr. 310/05.06.2002
 - HG 704/14.12.1993 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii contabilității
 - Ordinul MF nr. 2388/1995 privind aprobarea normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimonialui
 - Ordinul MF nr. 425/03.03.1998 privind aprobarea Normelor metodologice pentru întocmirea și utilizarea formularelor comune referitoare la activitatea financiară și contabilă
 - Ordinul MF nr. 1223/16.06.1998 pentru aprobarea Precizărilor privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni privind fuziunea, dizolvarea și lichidarea societăților comerciale
23.)* Legea nr.414/27.06.2002 privind impozitul pe profit;
24.)* Legea 345/10.06.2002 privind taxa pe valoarea adăugată
 - Norma din 13.06.2002 pentru aplicarea Legii 345/10.06.2002 privind taxa pe valoarea adăugată;
25. OG 7/03.08.2001 privind impozitul pe venit
26. Ordinul MF nr. 94 privind aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV a a Comunității Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate;
27. Ordinul MF nr. 772/2000 de aprobare a Normelor privind consolidarea conturilor;
28. Niculae Feleagă, Ionel Ionașcu – Tratat de contabilitate financiară, Editura Economică, București 1998, volumul 2, paginile: 565-721;
29. Liliana Malciu – Contabilitate aprofundată, Editura Economică, 2000, paginile 9-157;
30. Sebe Liviu, Gheorghe Bădescu – Contabilitatea și fiscalitatea operațiunilor privind fuziunea și lichidarea societăților comerciale, Editura Tribuna Economică 2001;

Evaluarea pentru lichidare

31. IROVAL, Catalog de standarde, recomandări, note ale ANEVAR (SEV 4.06 – Evaluarea construcțiilor, SEV 4.07 – Evaluarea terenurilor, SEV 4.08 – Evaluarea mijloacelor fixe), 1997
32. Sorin Stan - Evaluarea întreprinderilor, metode și uzanțe, Editura Tribuna Economică;
33. Sorin Stan, Anghel Ion – Evaluarea activelor necorporale, IROVAL, ANEVAR, Editura Teora 1996;
34. Sorin V Stan - Evaluarea întreprinderilor necotate, Editura Tribuna Economică 2000;

)* pozițiile marcate reprezintă acte normative care au suferit modificări și completări

Noua reglementare a falimentului instituțiilor de credit

(urmăre din pagina 14)

Deși textul art. 8 (modificat prin O.U.G. nr. 138/2001) conține o formulă ambiguă („Dacă socotește necesar, judecătorul-sindic va ține o ședință, cu citarea autorului contestației, a instituției de credit debitoare, a Băncii Naționale a României și a lichidatorului”), oferind astfel și posibilitatea interpretării în sensul că examinarea contestației ar fi facultativă, în realitate, în fiecare dintre situațiile în care este permisă contestarea măsurilor lichidatorului, judecătorul-sindic este obligat să judece contestația.

Lichidatorul poate fi înlătărit, conform dispozițiilor art. 3, în orice stadiu al procedurii, prin încheiere motivată, pentru motive temeinice (dol sau culpă gravă).

Numirea noului lichidator se face cu respectarea prevederilor art. 7.

3. Procedura de sesizare a tribunalului

Tribunalul poate fi sesizat fie de instituția de credit debitoare, fie de unul sau mai mulți dintre creditorii acesteia, fie de Banca Națională a României.

Instituția de credit debitoare, chiar dacă nu a fost supusă măsurilor de supraveghere și de administrarea specială prevăzute de Capitolul XIII al Legii bancare nr. 58/1998, poate cere tribunalului începerea procedurii falimentului atunci când nu mai poate face față în totalitate datorilor sale certe, lichide și exigibile cu sumele de bani disponibile (art. 14).

Cererea băncii, semnată de persoanele competente conform dispozițiilor art. 23 și art. 3 lit. h din Legea bancară nr. 58/1998, va trebui să fie însoțită de următoarele acte prevăzute de art. 15 :

- bilanțul contabil și copii de pe registrele contabile curente;
- o listă a tuturor bunurilor mobile și imobile proprietatea băncii;
- o listă cu numele și adresele creditorilor, oricum ar fi creațele acestora (certe sau sub condiție, lichide sau nelichide, scadente sau nescadente, necontestate sau contestate), menționându-se suma, cauză obligației și drepturile de preferință (garanții reale sau privilegii);
- contul de profit și pierderi pe anul anterior depunerii cererii.

Orice creditor, care posedă o creață certă, lichidă și exigibilă față de instituția de credit, poate cere începerea procedurii falimentului dacă face dovada că, în prealabil, ca urmare a unei cereri de executare silită a acelei creațe prin poprire asupra contului debitoarei, Banca Națională a României, în calitate de terț poprit, a comunicat că debitoarea se află în încetare de plăti în condițiile prevăzute de art. 2 lit. a).

Creața, comercială sau bugetară, trebuie să fie *certă*, în sensul existenței și al cuantumului. Certitudinea există nu numai atunci când creața este constată printr-un titlu executoriu (hotărâre judecătorească investită cu formula executorie, efect de comerț investit cu aceeași formulă ori act administrativ cu valoare legală de titlu executoriu) ci și atunci când este constată printr-un înscris sub semnătură privată (contract de depozit, chitanță etc).

Lichiditatea creaței constă în aceea că se referă la o sumă în lei sau în valută, pe care instituția de credit debitoare nu o poate plăti „cu sumele de bani disponibile” (art. 14).

Exigibilită este creața pentru o datorie a instituției de credit scadentă, al cărei termen de plată a expirat și pentru plata căreia creditorul poate obține intervenția coercitivă a forței publice. În cazul falimentului instituției de credit, exigența legii este și mai pronunțată. „Mieux vaudrait parler de passif exigé, que de passif seulement exigible” (Yves Guyon). Creditorul trebuie să facă dovada că, în prealabil, a încercat să uzeze de procedura popririi pe contul instituției de credit la B.N.R. și terțul poprit a declarat, că debitoarea se află în încetare de plăti, neavând disponibilitățile necesare pentru onorarea plăților respective.

Banca Națională a României, în calitatea sa de autoritate de supraveghere bancară (Capitolul IV al Legii nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României), poate cere declanșarea procedurii falimentului împotriva instituției de credit aflate în una dintre situațiile prevăzute la art. 2.

După înregistrarea cererii de deschidere a procedurii, judecătorul-sindic notifică aceasta părților interesate inclusiv Băncii Naționale a României și Oficiului Registrului Comerțului unde este înmatriculată instituția de credit debitoare.

De la data primirii notificării, Banca Națională a României va numi un administrator special, până la pronunțarea hotărârii de deschidere a procedurii falimentului. Acesta va avea atribuțiile prevăzute de art. 81 din Legea nr. 58/1998.

La primul termen de judecată, dacă instituția de credit nu contestă situația de insolvență (astfel cum este definită de art.2), judecătorul-sindic va dispune deschiderea procedurii falimentului.

Conform art. 19 alin. 2, contestația debitoarei contra cererii creditorului sau a B.N.R. trebuie să fie înregistrată „în termen de 5 zile de la data comunicării acestei cereri.”

Judecătorul-sindic se pronunță asupra contestației în termen de 5 zile de la înregistrarea acesteia. Termenul poate fi prelungit o singură dată, cu încă 5 zile. Evident, posibilitatea prelungirii este o recomandare. Hotărârea judecătorului-sindic privind deschiderea procedurii falimentului se comunică de imediat Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar³⁴ în vederea aplicării reglementărilor privind plata depozitelor garantate.

4. Efectele deschiderii procedurii

Situația conturilor băncii debitoare. Sentința judecătorului-sindic de deschidere a procedurii falimentului se comunică în aceeași zi B.N.R., care va închide, imediat, conturile instituției de credit debitoare, deschise la B.N.R., și va transfera disponibilitățile în conturile tip „instituție de credit în faliment”. În continuare, operațiunile instituției de credit debitoare se vor desfășura exclusiv prin acest cont³⁵, conform dispozițiilor art.10, lit.a) și art.20.

Alte efecte ale deschiderii procedurii. Deschiderea procedurii, produce, de drept, și următoarele efecte :

a) suspendă toate acțiunile judiciare sau extrajudiciare pentru realizarea creațelor de orice fel asupra debitoarei sau a bunurilor sale (art. 20¹);

b) suspendă orice termene de prescripție și acțiunilor de la lit. a) de mai sus, aceste termene reluându-și curgerea după 30 de zile de la închiderea procedurii;

c) nici o dobândă ori cheltuiala nu va putea fi adăugată creațelor asupra debitoarei (atât celor chirografare, cât și celor cu garanții reale);

d) se interzice administratorilor debitoarei, sub sancțiunea nulității, să înstrăineze, fără acordul judecătorului-sindic, acțiunile sau părțile sociale deținute la debitoare; judecătorul-sindic va indisponibiliza aceste acțiuni sau părți sociale;

e) salariații băncii debitoare pot desemna două persoane care să îl reprezinte în procedura falimentului, numai în ce privește creațele reprezentând salariile și alte drepturi bănești.

Dispozițiile din Capitolul III, Secțiunea a 6-a „Falimentul” din Legea nr. 64/1995 se aplică, în mod corespunzător, și procedurii falimentului instituției de credit, cu excepția art. 79 și art. 100 alin. 2, în ceea ce privește începerea lichidării și art. 108 în ceea ce privește ordinea de plată a creațelor creditorilor.

5. Ordinea de plată a creațelor

Conform dispozițiilor art. 21¹, astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2001, creațele creditorilor asupra instituției de credit în faliment vor fi plătite în următoarea ordine:

1. taxele, timbrele și orice alte cheltuieli aferente procedurii falimentului, inclusiv cheltuielile necesare pentru conservarea și administrarea bunurilor din averea instituției de credit în faliment, precum și plata remunerării lichidatorului;

2. creațele reprezentând creditele, cu dobânzile și cheltuielile aferente, acordate instituției de credit în faliment în cursul procedurii falimentului, la cererea lichidatorului și cu aprobatia judecătorului-sindic;

3. creațele izvorăte din contracte de muncă, pe cel mult 6 luni anterioare începerii procedurii falimentului;

4. creațele statului provenite din impozite, taxe, amenzi și din alte sume ce reprezintă venituri publice, potrivit Legii nr. 72/1996, privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, creațele Fondului, ca subrogat în drepturile deponenților și ca urmare a plăților pentru depozitele garantate, precum și creațele Băncii Naționale a României decurgând din credite acordate de aceasta instituției de credit în faliment;

5. creațele garantate cu garanții reale asupra bunurilor;

6. creațele deponenților garantati, în situația în care acestea nu au fost valorificate în sensul plății de către Fond în termenul legal de prescripție a plăților de compensații;

7. creațele decurgând din operațiuni de trezorerie, din operațiuni interbancare, din operațiuni cu clientela, din operațiuni cu titluri, din alte operațiuni bancare, precum și din cele rezultate din livrări de produse, prestări de servicii sau alte lucrări, precum și din chirii;

8. alte creațe chirografare, inclusiv creațele deponenților negarați și părțile negarațate ale creațelor deponenților garantati;

9. creațele acționarilor băncii în faliment, respectiv creațele membrilor cooperatori ai cooperativelor de credit afiliate casei centrale a cooperativelor de credit în faliment.

6. Răspunderea organelor de conducere, a censorilor, a organelor de control, a organelor de audit - intern și extern - ale instituției de credit în faliment

Conform dispozițiilor art. 22 (modificate prin O.U.G. nr.138/2001) :

„Tribunalul poate dispune ca o parte din pasivul instituției de credit în faliment, să fie suportată de către membrii organelor de conducere, personalul cu atribuții de control intern și audit intern, censorii și auditorii independenți care au deținut funcțiile respective în cei 3 ani anteriori începerii procedurii falimentului, dacă au contribuit la falimentul acesteia prin una dintre următoarele fapte:

- a) au folosit bunurile sau creditele instituției în folosul propriu;
- b) au făcut acte de comerț în interes personal, sub acoperirea instituției de credit;
- c) au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea în mod vădit instituția de credit la închiderea de plăti;
- d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea;
- e) au deturat sau au ascuns o parte din activul instituției de credit ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia;
- f) au folosit mijloace ruiniătoare, pentru a procura instituției de credit fonduri, în scopul întârzierii închidării de plăti;
- g) în luna precedentei închidării plășilor au plătit sau au dispus să se plătească, cu preferință, unui creditor, în dauna celorlalți creditori;
- h) au certificat bilanțuri contabile, alte situații contabile ori raportări întocmite cu nerespectarea prevederilor legale, nu au semnalat neregulile referitoare la organizarea și funcționarea instituției de credit sau au emis opinii asupra situațiilor financiare ale acesteia, cu încălcarea prevederilor legale;
- i) în cadrul acțiunii de verificare nu au identificat și nu au sesizat faptele care au condus la fraude și gestiune defectuoasă a patrimoniului.

Aplicarea dispozițiilor alin.1 nu înălță aplicarea legii penale pentru faptele care constituie infracțiune.”

Textul citat este susceptibil de următoarele observații :

1. Sintagma „*tribunalul*” trebuie să fie înțeleasă în concordanță cu dispozițiile art. 3 alin. 1 și ale art. 24, în sensul că toate competențele tribunalului sunt exercitate de judecătorul-sindic și nu de un alt judecător.

Astfel, conform art. 3 alin.1 : „Toate procedurile prevăzute de prezenta lege, cu excepția recursului, sunt de competență exclusivă a tribunalului în jurisdicția căruia se află sediul instituției de credit debitoare, care figurează în registrul comerțului, și sunt exercitate de un judecător-sindic.”

Art. 24 dispune în același sens : în vederea luării măsurilor prevăzute la art.22 alin.1, *judecătorul-sindic* poate fi sesizat de către lichidator, de oricare dintre creditori, de Banca Națională a României sau se poate sesiza din oficiu, pe baza datelor din dosarul cauzei ...”.

2. Sfera persoanelor răspunzătoare cuprinde, pe lângă membrii organelor de conducere, personalul cu atribuții de control intern și audit intern, censorii și auditorii independenți. Toate aceste categorii de persoane pot fi trase la răspundere în termenii dispozițiilor art. 22 numai dacă au deținut funcțiile respective în cei trei ani anteriori începerii procedurii falimentului și numai dacă au contribuit la falimentul debitoarei prin una dintre faptele limitativ enumerate de art. 22 alin.1 lit. a) - i). Dintre acestea, faptele prevăzute la lit. h) și i) sunt specifice activității instituțiilor de credit.

3. Din textul art. 23 rezultă concluzia că atât obligarea la plată cât și executarea obligațiilor trebuie să se consume înainte de închiderea procedurii pentru ca sumele intrate în averea debitoarei, să poată servi la plata datorilor.

4. Dispozițiile art. 25 se duc la înăpunere tot de către lichidator și tot înainte de închiderea procedurii.

7. Închiderea procedurii

Conform prevederilor art. 26, modificate prin O.U.G. nr. 138/2000, procedura falimentului, deschisă în termenul art. 19, va fi închisă după ce judecătorul-sindic a aprobat raportul final, toate fondurile sau bunurile din averea debitoarei au fost distribuite și fondurile nereclamate au fost depuse la Banca Națională a României, care le va vira în contul bugetului de stat.

La cererea lichidatorului, judecătorul-sindic va da hotărârea de închidere a procedurii care va fi comunicată, cu adresă scrisă sau prin presă în cel puțin două zile de circulație națională, tuturor creditorilor, instituției de credit debitoare, oficiului registrului comerțului, Băncii Naționale a României și lichidatorului.

Primind comunicarea, lichidatorul va închide conturile tip „instituție de credit în faliment” transferând sumele eventuale rămase la Banca Națională a României (alin.1) care le va vira la bugetul de stat (alin.2).

Note

1 M. Of. nr.245 din 1 iunie 1999

2 M.Of. nr.130 din 15 martie 2001

3 O importanță decisivă au rapoartele privind indicatorul de lichiditate, reglementate de Normele nr. 1/2001 ale B.N.R.

4 M.Of. nr.15/39 din 22 aprilie 1998

5 M.Of. nr.567 din 19 nov. 1999

6 M.Of. nr. 671 din 24 oct. 2001

7 M.Of. nr.72 din 22 martie 1994

8 M.Of. nr.262 din 14 noiembrie 1995

9 Cu privire la coefficientul de solvabilitate stabilit prin art. 3 al Directivei din 18 decembrie 1989 a Consiliului Comunității Europene, a se vedea I. Turcu, Drept bancar, Editura Lumina Lex, 1999, vol.I, p. 177 și următoarele. Elementele care se iau în calculul indicatorului de solvabilitate sunt prevăzute de normele B.N.R. Conform acestor norme, *fondurile proprii* ale unei bănci sunt formate din capitalul propriu și capitalul suplimentar. Capitalul suplimentar se compune din: capitalul social vărsat; primele de emisiune vărsate; profitul nerepartizat ca dividend din exercițiile financiare precedente; profitul net din exercițiul financiar curent; fondul de rezervă; fondul de imobilizări corporale; fondul de dezvoltare și soldul contului „alte rezerve”. Pentru determinarea nivelului capitalului propriu se vor deduce elemente specificate în normele B.N.R. Capitalul suplimentar se compune din: rezerva generală pentru riscul de credit; sumele înregistrate în contul „alte rezerve” (cu precizările cuprinse în circulația B.N.R.); sumele înregistrate în contul „alte fonduri” și împrumuturile subordonate primite de bănci. În ansamblul său, *capitalul băncii* este definit de art. 2 lit. p al Legii nr. 58/1998 ca fiind valoarea patrimonială net, calculată cu diferență între total active și pasive reprezentând obligații, evidențiate în bilanțul contabil conform reglementărilor B.N.R. La constituirea băncii, capitalul băncii se confundă cu capitalul social. Ponderile de risc, pe categorii de active din bilanț și din afara bilanțului sunt determinate procentual prin normele B.N.R.

10 republicată în M.Of. nr. 608 din 13 decembrie 1999

11 Cas. III, dec. 173 din 19 mai 1914, B.D. 1914, vol. LIII 2, p.1455.

12 Cas. III, dec. 634 din 1 martie 1929, Revista Societăților și a Dreptului Comercial,(R.S.D.C) 1929, p. 577.

13 Cas. III, dec. 1050 din 5 iulie 1929, R.S.D.C. 1930, p. 100.

14 Curtea de Apel Galați, 2 mai 1913, Curierul Judiciar (C.J.)1913, p.566

15 Curtea de Apel Craiova, 2 nov.1915, R.S.D.C. 1924, p. 66.

16 Tribunal Ilfov I, com., 30 iunie 1924, Jurisprudența Generală (J.G.) 1925, p. 813.

17 Tribunalul Argeș II, 10 feb. 1927, J.G. 1927, p. 331.

18 Tribunalul Ilfov I, 13 iunie 1930, Dreptul 1930, p. 178.

19 Com 3 mai 1950, Rev. Trim. dr. com. 1950, 645, obs. Houin.

20 Art. 102, 103 ale O.G. nr.11/1996 (M.Of.nr.23/31 ian.1996) aprobată și modificată prin Legea nr. 108/10 oct.1996 (M.Of. nr.251/17 oct.1996) cu modificările ulterioare.

21 Art. 29 alin. 2 al Legii nr. 64/1995 și art. 696 C. com. (abrogat).

22 Cas. III, 6 nov. 1923, C.J. 1926, p. 75 cu notă de P. Vasilescu; Cas. II, dec. 56 din 27 martie 1892, Dr. 1892, p. 429; Cas. III, 18 dec. 1942, Pandectele Române 1943, III, p. 84; Cas. I, 1 oct. 1923, R.S.D.C. 1923, p. 674.

23 Cas. III, dec. 291 din 12 feb.1935, P.R. 1935, III, p.132; *idem*, dec. 323 din 29 mai 1924, Revista de Drept Comercial 1942, p.630; *idem*, dec. 217 din 29 nov. 1940, R.D.C. 1941, p.224; *idem*, dec. 1380 din 9 oct. 1925, Jurisprudența Generală 1926, p.494; *idem*, dec.1381 din 9 oct. 1925, Dr. 1926, p. 167; *idem*, dec. 601 din 18 martie 1925, Jurisprudența Română 1925, I, p.425 cu notă de Stelian Ionescu; Tribunalul Muscel, 14 aprilie 1927, P.R. 1927, III, p. 122, Curtea de Apel București IV, 13 mai 1924, Buletinul curților de apel 1924, p. 299; Tribunalul Ilfov, 23 nov. 1923, Dr. 1924, p.14

24 Curtea de Apel București IV, 23 sept. 1924, Buletinul curților de apel 1924, p. 412; Tribunalul Timiș, s. civ. nr. 21 din 25 mai 1993, în Ion Turcu, Reorganizarea și lichidarea judiciară, Lumina Lex, București 1996, p. 67.

25 Tribunalul Ilfov I com., 24 sept. 1923, Dr.1923 p. 230 și P.R. 1924, III, p.29.

26 Aceeași idee de principiu a fost acceptată în cazul altor comercianți : Cas.III, dec. nr. 876 din 14 mai 1935, R.D.C. 1937, p. 490 și dec. nr. 442 din 12 martie 1937, P.R. 1938, I, p. 82.

27 Fixarea termenului de judecată, la 15 zile de la înregistrarea dosarului, impune afișarea citărilor, conform dispozițiilor art. 95 C.pr.civ., în aceeași zi.

28 Fondul de Garantare a depozitelor în sistemul bancar a fost înființat conform O.G. nr. 39/1996 iar Statutul Fondului a fost publicat în M. Of. nr. 346 din 8 dec. 1997.

29 M.Of. nr. 206 din 30 august 1996

30 Este greu de înțeles de ce trebuie rebotezată la art. 7 și art. 10 această hotărâre care, la art. 3 este denumită „hotărârea de deschidere a procedurii”, la fel ca și în art. 10 al Legii nr. 64/1995.

31 Falimentul fostei Bănci Franco-Române, în I. Turcu, Insolvența comercială, reorganizarea judiciară și falimentul, Editura Lumina Lex, 2000, p. 362.

32 Dint-o vădită eroare materială, textul art.10 lit.k utilizează termenul „băncii” în loc de „instituției de credit”.

33 O sintagmă că se poate de ambigă, care permite orice speculații.
- urmărește încasările creațelor instituției de credit debitoare în faliment (lit. n);
- valorificarea optimă a bunurilor și a drepturilor din averea debitoarei, în scopul stingerii datorilor față de creditori, prin : 1. tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive, la vedere sau la termen, cu opțiune; 2. vânzarea de bunuri, conform prevederilor secțiunii a 6-a „Falimentul” din Legea nr. 64/1995, republicată;
3. alte tehnici, cum sunt cesiunile de creață ori novații, realizate în interesul procedurii falimentului la o valoare negociată (lit. o).

34 O.G. nr. 39 din 28 august 1996 (M.Of. nr. 206 din 30 august 1996) aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 88 din 28 mai 1997 (M.Of. nr. 107 din 30 mai 1997).

35 Ordinul guvernatorului B.N.R. nr. 11/1999 (M.Of. nr. 316 din 1 iulie 1999).

Registrul Național al Experților (RNE) – un sprijin pentru toți specialiștii din România

Administratorul Registrului Național al Experților (RNE) și a site-ului www.experts.ro a trimis redacției revistei noastre o prezentare redactată de domnișoara Roxana Clocotici. Considerând că această prezentare ar putea interesa membrii UNPRL, o redăm în cele ce urmează:

Registrul Național al Experților constituie un instrument profesional accesibil prin Internet, fiind unicul site de acest gen, existent la ora actuală în România. RNE cuprinde personalități din diferite domenii de activitate, alături de care puteți fi și dumneavoastră.

În economia de piață, pentru dezvoltarea organizațiilor și atingerea obiectivelor propuse, un rol important o au resursele umane. Colaborarea cu oameni cu adevărat profesioniști poate constitui unul din avantajele competitive ale unei organizații. În aceste condiții, promovarea experților devine un factor important în dezvoltarea pieței de servicii profesionale. Aceasta este una din ideile care au stat la baza înființării RNE.

Prin cei peste 1100 de experți ale căror CV-uri sunt în baza de date, putem spune că RNE reprezintă o concentrare națională de profesioniști dintr-o multitudine de discipline și domenii. Astfel este vizibilă și accesibilă o infrastructură de specialiști și competențe care se poate dezvolta prin atragerea de noi membri și dezvoltarea profesională a tuturor celor înscrși.

Scopul RNE este de a asigura vizibilitate, recunoaștere, suport și instruire continuă a experților/profesioniștilor, precum și a celor interesați să devină profesioniști de vârf (informațiile din site - meniuri, pot fi accesate atât în limba română cât și în engleză) facilitând întâlnirea cererii cu oferta de astfel de servicii.

Lansat oficial în luna aprilie 2001, prezentat apoi în cadrul unor conferințe atât pe plan intern cât și extern, site-ul a apărut din inițiativa COMPASS.

Consulting a fost apreciat pozitiv, fapt demonstrat și de numărul vizitatorilor înregistrat de la lansare - peste 13 400.

RNE este foarte util atât pentru OFERTĂ (experți) cât și pentru CERERE (investitori, firme, diferite instituții și organisme străine și autohtone, care astfel vor avea o bază largită de experți/specialiști pentru proiectele și programele lor) de servicii de specialitate din toate domeniile, constituind o alternativă remarcabilă la situația existentă în prezent (când recomandările sunt principala sursă de experți)

Avantajele experților prin folosirea acestui instrument sunt:

- vizibilitatea CV-ului atât la nivel național cât și internațional, datorită includerii site-ului pe diferite motoare de căutare
- obținerea de noi misiuni de interes în dezvoltarea carierei
- posibilitatea de prezentare permanentă a realizărilor profesionale, competențelor, certificatelor, studiilor etc
- posibilitatea de a actualiza CV-ul on line
- posibilitatea de a cunoaște persoane cu aceleași preocupări ca și ale lor, ca bază a dezvoltării unor colaborări viitoare, funcționează ca un "cine este cine" între experți în domeniile lor de activitate
- accesul la o serie de informații care-i vizează direct: cursuri (organizate de diferite asociații și instituții), solicitări de experți de la diferite organizații și instituții, nouări de la AEXEA (Asociația Europeană a Experților) etc
- prezentare unitară a tuturor membrilor
- economisirea de timp și bani în procesul de căutare a unui expert
- acces direct la o bază de date cu experți, din care pot selecta omul potrivit nevoii lor
- accesul la toate coordonatele membrilor cotizați
- posibilitatea de a compara mai multe CV-uri și a alege ceea ce se potrivește nevoilor sale
- accesul din orice colț al lumii și în orice moment al zilei.

Scopul nu este un număr mare de membri înscrși, un număr mare de CV-uri, ci calitatea informațiilor prin utilitatea acestora. COMPASS Consulting, care este administratorul site-ului, își propune să creeze doar contextul adecvat unei mai bune evidențieri a celor mai buni, din fiecare domeniu de activitate, urmărind o dezvoltare calitativă a proiectului și nu una cantitativă.

Înscrierea și menținerea CV-ului dvs în baza de date de pe site se poate face on-line sau prin intermediul administratorului site-ului respectând condițiile de înscriere care sunt prezentate pe site. Indiferent de modul de înscriere toți membrii RNE sunt obligați să trimită prin poșta CV-ul cu informațiile incluse pe site, semnat și datat. Aceasta reprezintă un angajament de răspundere pentru informațiile incluse în CV. Modificarea CV-urilor se face on-line sau prin intermediul administratorului folosind username-ul și parola de acces.

Începând cu anul 2002, membrii site-ului vor trebui să plătească o taxă anuală, pentru înscrierea și menținerea pe site a CV-ului. Pentru diferitele servicii speciale (suplimentare), există un set de taxe, prezentate estimativ și în site, care vor fi ajustate (mărite/micșorate), în funcție de numărul mediu al membrilor înscrși în site. Pentru înscrierea în RNE vă invităm să vizitați site-ul www.experts.ro.

(continuare în coperta 3)

Ec. Bogdan Herzog
membru UNPRL
filiala Timiș

Onorariul administratorului/lichidatorului

1. Concurență de preț între membrii organizațiilor profesionale

Remunerarea profesiilor liberale ca și constituirea practicienilor în diferite organizații profesionale cu regulamente de funcționare care impun o anumită conduită (inclusiv financiară) propriilor membri, constituie un subiect delicat, de controversă, în doctrina și jurisprudența pe plan mondial.

La baza acestei controverse stau două categorii de interese prezumute distincte, și anume:

A. Interesele organizației profesionale:

- maximizarea veniturilor membrilor săi;
- asigurarea unui venit minim pentru toți membrii organizației
- asigurarea calității lucrărilor desfășurate de membrii în scopul menținerii unui prestigiu profesional
- limitarea prin diverse prevederi statutare a concurenței (inclusiv de preț) între membrii aceleiași organizații
- limitarea numărului de membri (în scopul maximizării veniturilor prin limitarea ofertei de servicii)
- promovarea către public/beneficiar a serviciilor oferite de către membrii organizației

B. Interesele publicului:

- beneficierea de servicii de calitate la un preț cât mai scăzut
- stimularea concurenței (inclusiv de preț) între membrii profesioniștilor liberale
- transparența/ posibilitatea de a compara ofertele din punct de vedere tehnic și financiar
- înțelegerea modului în care au fost calculate onorariile

Linia de demarcare între funcționarea normală a unor organizații profesionale care încearcă să impună niște reguli de etică membrilor săi și încercările acelorași organizații de a limita concurența între membri nu este, în toate cazurile foarte distinctă. Astfel, Curtea Supremă a Statelor Unite, în două decizii de marcă, *Goldfarb v. Virginia State Bar*¹ și respectiv *National Society of Professional Engineers (NSPE) v. U.S.*² a declarat ilegale *per se*:

- încercarea baroului din Virginia de a limita concurența de preț între avocați (prin publicarea și recomandarea către membrii baroului a unor tarife minime pentru serviciile oferite)
- încercarea asociației profesionale a inginerilor de a împiedica concurența între membrii prin interzicerea dreptului de a cota un preț clientului, înainte ca acesta să selecționeze firma de inginerie civilă pe baza unei oferte tehnice.

Atât practica Baroului din Virginia cât și cea a NSPE au fost declarate ilegale *per se*, fiind assimilate cu încercarea de a constitui un cartel (*price fixing*) cele două decizii fiind importante și astăzi în modul de organizare a societăților profesionale din Statele Unite.

În România, în posida cadrului legal oferit de Legea Concurenței (Legea 21/1996), există unele organizații profesionale care, în opinia autorului acestor rânduri practică o politică anticompetitivă explicită, atât prin publicarea unor tabele cu tarife recomandate/minimale etc pentru serviciile practice cât și prin limitarea accesului în cadrul organizației a noilor membrii prin diverse obstacole de ordin burocratic. Din păcate aceste politici anticompetitive sunt încă tolerate de către organele abilitate prin lege să supravegheze și să combată astfel de practici.

Din fericire pentru "consumatorul" român de servicii în domeniul insolvenței (creditorul român) concurența în domeniul serviciilor de adminis-

trator/ lichidator este acerbă, UNPRL-ul fiind o asociație profesională cu o participare numeroasă și cu o ofertă de servicii corespunzătoare.

Prezentul articol dorește să propună creditorilor și judecătorilor-sindici câteva criterii de apreciere a serviciilor prestate de către administratori și lichidatori precum și să ofere ultimelor două categorii un îndrumar de structurare a ofertelor pe care le vor adresa către creditori și judecători.

2. Principii de calculare a onorariilor

În general putem identifica trei sisteme distincte de remunerare a activității depuse de un practician al unei profesii liberale (avocat, expert contabil, lichidator, arhitect etc):

- I. Pe baza costurilor
- II. Pe baza rezultatelor obținute
- III. Un sistem mixt

2.1. Remunerarea bazată pe costuri

Remunerarea pe bază de costuri are la bază ideea de acoperi costurile pe care le incumbă activitatea depusă de practician. În practica țărilor dezvoltate, cel mai adesea acest sistem se transpune în prezentarea unei foi de pontaj (*timesheet*), practicianul urmând a fi remunerat pe baza numărului de ore efectiv lucrate și unui tarif orar propriu muncii depuse și corespunzător calificării pe care aceasta o solicită.

Un exemplu foarte sugestiv pentru modul de calculare a onorariului pe bază de timesheet îl pune la dispoziție Asociația Practicienilor în Insolvență din Australia (IPAA) care a publicat chiar un ghid de calculare a onorariilor. Ghidul cuprinde tarifele orare corespunzătoare gradului de calificare pentru fiecare component al unei echipe de lucru în domeniul insolvenței. Ghidul este structuat regional, iar pentru Sydney, orașul cel mai scump din punct de vedere al serviciilor, ratele (tarifele) orare publicate în 1999 de către IPAA arată în felul următor:

Funcția în cadrul firmei	Tarif Orar recomandat (echivalent USD) ³
Partner	203
Director	159
Manager 1	130
Manager 2	98
Supervisor	83
Senior 1	74
Senior 2	60
Intermediate 1	51
Intermediate 2	48
Secretară	52
Computer Operator	48
Funcționar	40
Dactilografă	35
Junior	26

Tot IPAA, în același ghid publică și calificarea necesară practicianului pentru a putea fi asimilat unei anumite poziții în firmă, după cum urmează:

Funcția în cadrul firmei	Calificare/ Experiența de muncă/ Atribuții
Partner (Asociat) Director	Reprezentant legal al firmei de lichidări. Minimum 12 ani de experiență în domeniul insolvenței; cel puțin 5 ani de experiență la nivel managerial; contabil autorizat, capabil să superviseze toate aspectele unei administrații a procedurii. Are calificarea profesională necesară pentru a putea administra lichidări/reorganizări în nume propriu.
Manager 1	Peste 7 ani de experiență în domeniul insolvenței; cel puțin 5 ani de experiență ca și manager, contabil autorizat. Răspunde în fața partner-ului sau directorului dar în rest este responsabil pentru toate aspectele administrației. Experimentat la toate nivelurile și considerat foarte competent.
Manager 2	6-7 ani de experiență, contabil autorizat cu aptitudini tehnice și comerciale bine dezvoltate. Trebuie să fie în permanență alert la oportunități și la nevoile clientului de a îmbunătăți eficiența afacerii prin aducerea de noi venituri sau prin diminuarea costurilor
Supervisor	5-6 ani de experiență. A administrat proceduri mai mici și a condus echipe de 1-3 oameni.
Senior 1	2-4 ani de experiență. Asistă în planificarea și controlul unor misiuni de dimensiune mică, medie sau se ocupă de secțiuni mai dificile în cadrul unor misiuni de dimensiune mare.
Senior 2	1-2 ani de experiență. Controlează munca pe teren în cadrul misiunilor de dimensiune mai mică și asistă munca de teren în cadrul misiunilor de dimensiune mare
Intermediate 1	0-2 ani de experiență, absolvent de universitate fără experiență de muncă sau cu experiență redusă. Lucrează sub supravegherea personalului mai experimentat.
Intermediate 2 Secretară	0-1 an de experiență Calificare corespunzătoare inclusiv stenodactilografie
Computer Operator ⁴ Funcționar	Calificare corespunzătoare Calificarea depinde de natura activității care trebuie întreprinsă
Dactilografa Junior	Calificare corespunzătoare Student etc.

Față de informațiile prezentate în tabelele anterioare sunt necesare câteva observații, (în afara celei că publicarea acestor tarife orare – chiar cu adnotarea că ele nu reprezintă recomandări ci doar un model de calcul – ar putea avea un caracter anticompetitiv judecând prin prisma standardului impus de decizia Goldfarb v. Virginia State Bar)

Principalele concluzii și recomandări care pot fi făcute către lichidatorii, judecătorii- sindici și creditorii români pe baza celor de mai sus ar fi că:

- orice firmă serioasă de lichidări trebuie să dispună de o echipă de practicieni în domeniul insolvenței
- tarifele orare percepute pentru lucrări trebuie să fie corelate cu experiența membrilor echipei.
- experiența membrilor trebuie dovedită prin prezentarea misiunilor la care au participat anterior, inclusiv explicarea responsabilităților deținute în aceste misiuni

În Statele Unite, prin recomandările ("Guidelines") publicate de Departamentul de Justiție(DOJ)⁵, deși se recunoaște independența totală a tribunalelor de a remunera după propriile aprecieri serviciile de insolvență se recomandă a se ține seama de următorii factori:

- timpul efectiv lucrat
- tarifele orare practice (justificate după criterii asemănătoare celor discutate anterior)
- dacă serviciile au fost oferite la timp și au avut calitatea cerută de specificul misiunii
- dacă tarifele orare cerute de către cei care au lucrat în cazuri de insolvență sunt comparabile cu onorariile percepute de experți în alte

tipuri de lucrări asemănătoare ce nu implică reorganizarea sau falimentul (audit, taxe, consultanță financiară, onorarii avocațiale etc)

Față de acest ultim punct am dori să adăugam un comentariu foarte pertinent al IPAA care argumentează necesitatea practicării de către firmele specializate în insolvență a unor tarife orare superioare celorlalte tipuri de servicii de consultanță prin faptul că "lucrările de insolvență le lipsește în general caracterul constant tipic altor servicii de consultanță, firmele specializate trebuind adesea să înceapă lucrul în termen foarte scurt în urma unui aviz. Din această cauză, tarifele orare mai ridicate sunt necesare pentru a putea păstra în permanență o echipă de specialiști capabili să întreprindă misiuni fără o notificare prealabilă".

Tot referitor la sistemul de remunerare bazat pe costuri, reținem că în Guidelines sunt publicate o serie de categorii de lucrări pe care le necesită o lucrare de insolvență. În momentul în care Tribunalului i se trimite o aplicație pentru a obține onorariul aferent lucrărilor de insolvență prestate, lichidatorul/administratorul (*the panel of trustees*) va trebui să indice pe lângă persoană și tariful orar percepții și categoria de lucrări de care s-a ocupat practicianul în cadrul unei misiuni. Pe baza recomandărilor DOJ am identificat următoarele categorii de activități specifice activităților de reorganizare/faliment, fără a avea nici noi ca de altfel nici ministerul american pretenția de a prezenta o listă exhaustivă:

- ◆ Inventarierea și analiza activelor
- ◆ Vânzarea activelor (vânzări, operațiuni de leasing, etc)
- ◆ Operarea afacerii (relații cu furnizorii, chiriași etc)
- ◆ Debitori. Analize. Litigi. Prezentare în instanță
- ◆ Creditori. Analize. Litigi. Prezentare în instanță
- ◆ Salariați. Analize. Remunerare. Probleme legate de asigurări și pensii
- ◆ Distribuție. Distribuția fondurilor provenite din realizarea activelor. Înaintarea către tribunal (US Trustee) a cererilor de distribuire a propriului onorariu și al onorariului experților angajați de către lichidator
- ◆ Revizuirea obiectelor cu privire la plățile către angajați și către terți
- ◆ Finanțări (analiza creditelor bancare existente, a garanțiilor etc)
- ◆ Litigi (cu subsecțiuni pentru fiecare caz în parte)
- ◆ Adunarea creditorilor. Pregătirea rapoartelor către adunarea și comitetul creditorilor.
- ◆ Planul de reorganizare. Monitorizări. Distribuții.
- ◆ Contabilitate/Audit. Pregătirea și menținerea la zi a situațiilor financiare (cu o atenție deosebită acordată situației de încasări și plăți).
- ◆ Analiza afacerii. Pregătirea unui plan de afaceri (atunci când este cazul), dezvoltarea și analiza strategiilor de afaceri
- ◆ Corporate finance. Analiza unor posibile achiziții și fuziuni. Eventuale participații deținute de societate și care vor fi vândute către terți.
- ◆ Expertiza/consultanță juridică. Consultanță în reconcilierea diferendelor și investigarea fraudelor economice (implică susținerea de opinii specializate), consultanță și analize economice și financiare etc
- ◆ Reconstituirea unor date din contabilitate
- ◆ Probleme de taxare (impozitare)
- ◆ Evaluări ale activelor companiei

Autorul se răiază punctului de vedere exprimat de DOJ considerând normal ca atât în cazul în care se înaintează o ofertă financiară către tribunal/creditori cât și în cazul în care se solicită plata onorariului, administratorului/lichidatorului să i se ceară o listă cu personalul angajat și colaboratorii, tariful orar al acestora, domeniul de expertiză al personalului prezentat, numărul de ore luate/previzionate în fiecare din domeniile de mai sus.

În principal o rată orară percepță terților ar trebui să acopere toate cheltuielile unei firme de consultanță, în țările cu tradiție în acest domeniu vehiculându-se neoficial o distribuție de genul:

- o treime din tariful orar îl reprezintă cheltuielile firmei de consultanță,
- a două treime din tariful orar percepță de salariul brut al angajatului și obligațiile către stat și asigurări sociale
- ultima treime reprezintă profitul brut destinat partenerilor și/sau investițiilor viitoare ale firmei

Probabil că tocmai acest tip de logică aflată în spatele unui tarif orar a făcut ca, în afara tarifelor orare, foarte puține tipuri de cheltuieli contractate de către lichidator/ administrator să fie acceptate ca refacturabile către

debitor/tribunal; în general este vorba de cheltuieli de transport și cazare (calculate pro rata atunci când o singură călătorie a servit consultantului pentru rezolvarea mai multor misiuni). Orice astfel de cheltuieli trebuie să fie justificate, rezonabile și să fie comparabile cu cheltuielile pe care le-ar incuba alte servicii de consultanță nespecifice insolvenței. Cheltuielile indirecte (*overheads*), constând în cazul firmelor de consultanță în principal din cheltuieli administrative și de operare a biroului, care nu pot fi alocate unui client anume nu sunt considerate ca fiind rambursabile⁶.

2.2. Remunerarea bazată pe rezultatele obținute (onorariu de succes/ success fee)

Pe lângă orientarea bazată pe costuri, un sistem des întâlnit de remunerare a practicienilor în insolvență îl constituie cointeresarea acestuia prin accordarea unui onorariu de succes. Sistemul nu este caracteristic doar insolvenței, onorariul de succes fiind întâlnit și la alte profesii: avocați, brokeri imobiliari, agenți de vânzări, case de licitații etc.

În practica insolvenței internaționale se întâlnesc mai multe sisteme de calcul a onorariului de succes, cele mai răspândite fiind:

- o cotă procentuală din vânzările de active și recuperările de creație
- o cotă procentuală din profitul obținut de către debitor (în cazul reorganizării)
- o cotă procentuală din suma distribuită către creditori
- o cotă procentuală din încasări

Dorim pe această cale să atragem atenția asupra celei de-a patra variante prezentate mai sus (onorariul de succes calculat ca o cotă procentuală din totalul încasărilor efectuate de o firmă aflată în procedură) întrucât în astfel de cazuri există pericolul ca practicianul în insolvență să încaseze onorarii substanțiale în fiecare lună deși afacerea pe care o administrează operează în pierdere. În astfel de cazuri, întâlnite de exemplu în practica Tribunalului Arad, perdanții sunt atât creditorii de dinaintea deschiderii procedurii cât și creditorii de după deschidere, în principal furnizorii de utilități și statul.

2.3. Sistemul mixt

Sistemul mixt reprezintă o combinație între rambursarea unor cheltuieli efectuate sau previzionate de către lichidator și cointeresarea acestuia prin accordarea unui onorariu de succes.

Asupra tuturor sistemelor prezentate mai sus vom reveni cu exemple concrete în momentul în care vom trata propunerile de calculare a onorariului.

3. Selectarea administratorului/lichidatorului. Structurarea unei oferte. Propunerile de calculare a onorariului.

Odată cu constatarea stării de insolvență (încetare de plăți) a unei societăți și deschiderea procedurii, judecătorul-sindic se vede confruntat fie cu o perioadă de interim care precede votarea planului de reorganizare, fie cu deschiderea imediată a procedurii falimentului. În ambele cazuri se pune problema apelării la serviciile unor practicieni în insolvență.

Cele două întrebări esențiale care se pun de către judecători și creditori sunt:

- pe cine să aleagă în calitate de administrator/lichidator
- care ar fi o remunerare potrivită serviciilor acordate și care ar maximiza sumele obținute de către creditori

Considerăm că pentru o mai bună analiză a posibilităților de calcul a onorariului este necesară o abordare cronologică a etapelor prin care trece de obicei o procedură

3.1 Etapa 1. De la declanșarea procedurii la prima adunare a creditorilor

Potrivit Legii 64 odată cu deschiderea procedurii se intră într-o primă etapă în care judecătorul-sindic poate desemna un administrator judiciar temporar al cărui rol este organizarea primei adunări a creditorilor, care ulterior poate decide schimbarea administratorului desemnat de către judecătorul-sindic.

În cazul în care, din diverse motive, judecătorul-sindic simte nevoie numiri immediate a unui administrator, este puțin probabil ca acesta să fie în poziția de a compara mai multe oferte a unor firme specializate în servicii de insolvență. În acest caz considerăm că este preferabil ca judecătorul-sindic să numească un administrator judiciar temporar ale cărui principale sarcini să fie supravegherea activității debitorului și organizarea primei adunări a creditorilor.

Pentru această perioadă de interim, ce de preferință nu va depăși două luni de zile, judecătorul/creditorii ar putea să hotărască remunerarea activității având în vedere o abordare pe bază de costuri, adică cerând administratorului judiciar temporar ca în prima adunare a creditorilor să prezinte un scurt raport cu activitățile prestate. Raportul ar putea fi sintetizat într-un tabel cu rubrici precum cele de mai jos, în care valorile tarifelor orare sunt informative, prezentarea lor fiind exclusiv pentru exemplificarea diferențierilor din cadrul echipei:

Poziția în echipă	Numele echipă	Secțiunea de lucru abordată	Ore lucrate	Tarif orar USD
Partner (asociat)	P	Coordonare proiect	8	100
Senior Manager	Q	Supravegherea operațiunilor; Identificarea factorilor de risc	24	70
Manager	R	Raportul privind cauzele intrării în încetare de plăți	80	50
.....				
Consultant	S	Întocmirea situațiilor de încasări și plăți; Lista creditorilor	120	15
Secretar(ă)	T	Trimitera convocațiilor către creditori	24	8
Total				

Pe lângă tabelul de mai sus, raportul administratorului judiciar temporar va aborda principalele probleme ale debitorului sesizate în perioada de administrare iar argumentarea tarifelor orare percepute se va efectua pe de o parte prin abordarea mai în detaliu a activităților prestate (pe secțiuni, conform prezentărilor anterioare) cât și prin atașarea CV-urilor membrilor echipei și prezentarea calificării și experienței acestora.

În cazul desemnării unui administrator temporar este de dorit ca în hotărârea de deschidere a procedurii judecătorul-sindic să facă o cerere/invitație tuturor practicienilor interesați să prezinte o ofertă tehnică și financiară pentru serviciile de administrator/lichidator. Aceste oferte vor fi, de preferință, depuse la dosar înaintea primei adunări a creditorilor, astfel încât creditorii să poată discuta în cunoștiință de cauză numirea unui administrator judiciar dorit de aceștia.

3.2 Etapa 2. De la prima adunare a creditorilor la votarea planului. Ofertele de administrator / lichidator.

Ofertele de servicii de administrator/lichidator, care ar urma să fie discutate de către creditori ar trebui să aibă două componente distincte: o ofertă tehnică și o ofertă financiară.

Oferta tehnică va include secțiunile pe care practicianul în insolvență își propune să le abordeze precum și o prezentare a membrilor echipei care se va ocupa de un anumit caz, inclusiv secțiunile de care se va ocupa fiecare membru în parte, cu numărul de ore pe care se anticipează că persoana le va aloca lucrării și tariful orar percepțut de obicei pentru persoana respectivă. În acest mod se întărită obiceiul de a lista CV-urile tuturor angajatilor firmei și a colaboratorilor acesteia în scopul prezentării unei oferte tehnice "substanțiale".

Oferta financiară ar trebui ca și în acest caz (ne aflăm încă înainte de votarea planului) să aibă în vedere tot o abordare pe bază de costuri. Pe baza cheltuielilor aprobatelor deja administratorului temporar, creditorii și judecătorul ar putea aproba un onorariu fix (*retainer*) care anticipează eforturile care vor fi depuse de administrator până la votarea planului (ex. analiza declaratiilor de creație, supravegherea activității etc). Prin aprobatarea onorariului fix î se dă administratorului confirmat de adunarea creditorilor certitudinea că serviciile prestate vor fi remunerate la un anumit nivel

sporindu-i acestuia confortul de a aloca "oameni cheie" pentru misiunea în curs.

În cazul în care nu se dorește stabilirea unui onorariu fix, sugerăm ca alternativă aprobarea lunară, ca și la Etapa 1, de către judecătorul-sindic a unui decont pe bază de *timesheet*.

În cazul în care adunarea creditorilor proaspăt convocată nu se poate hotărî asupra unei firme (sau a unei persoane) specializate în insolvență sau solicită o perioadă oarecare de timp pentru analiza ofertelor depuse de practicieni, este de dorit ca sarcina alegerii practicianului să fie lăsată pe seama unei noi adunări a creditorilor, fiind la un interval foarte rapid, astfel încât perioada interimatului să fie cât mai scurtă cu puțință. Eventual adunarea creditorilor ar putea mandata comitetul creditorilor ca într-o primă ședință să aleagă între ofertele depuse, negociind eventual cu ofertanții.

Dacă nici în acest caz creditorii nu se pot hotărî în alegerea unei firme sugerăm ca judecătorul-sindic fie să confirme administratorul judiciar numit temporar, fie să numească din proprie inițiativă o altă firmă de insolvență care a depus o ofertă la dosar.

3.3. Etapa 3. Reorganizarea judiciară.

Odată cu votarea planului considerăm că ar fi potrivită și abordarea unui sistem mixt bazat atât pe un onorariu fix (*retainer*) cât și pe un onorariu de succes (*success fee*) construind astfel o legătură financiară între interesul administratorului judiciar și cel al creditorilor.

Onorariul fix (*retainer*) va avea la bază aceleasi considerente legate de costul unei ore de consultanță pentru fiecare membru al echipei de lichidare în parte.

Onorariul de succes poate fi calculat în mai multe feluri aşa cum am arătat în capitolul anterior. Pentru cazul unei reorganizări, sugerăm ca administratorul să fie retribuit fie cu o cotă procentuală din sumele distribuite către creditori, fie cu o cotă procentuală din profitul realizat de către debitor.

În cazul unei reorganizări care presupune și o vânzare a unei părți semnificative din averea debitatorului considerăm potrivită și acordarea unei cote procentuale din veniturile obținute din vânzarea activelor (se vor exclude vânzările ce ţin de derularea normală a activității – stocuri de produse finite, materii prime etc.).

Pe tot parcursul unei reorganizări considerăm oportună acordarea și a unei cote procentuale din sumele recuperate de la debitor (se vor exclude sumele încasate de la clienții curenti).

Prezentăm mai jos câteva exemple de calcul al unor onorarii acordate în cazul unei reorganizări:

Exemplul a – administratorul judiciar va fi remunerat cu:
un onorariu fix de 5000 USD/lună la care se adaugă ca onorariu de succes o cotă procentuală de 8% din sumele distribuite către creditori

Exemplul b – administratorul judiciar va fi remunerat cu:
un onorariu fix de 5000 USD/lună la care se adaugă ca onorariu de succes o cotă procentuală de 5% din prețul activelor vândute și încasate și din valoarea creației încasate

Exemplul c – administratorul judiciar va fi remunerat cu:
-

- un onorariu fix de 5000 USD/lună în primele 3 luni și cu 2000 USD/lună pentru următoarele luni ale reorganizării

- un onorariu de succes reprezentând o cotă procentuală de 3% din veniturile provenite din vânzări de active în cazul în care acestea nu depășesc 500.000 USD și 10% din suma care depășește 500.000 USD

3.4. Etapa 4. Falimentul.

3.4.1. Considerații generale

Spre deosebire de reorganizare care are un orizont de timp limitat prin plan, durata falimentului nu este limitată în timp, aceasta putând varia de la câteva

luni – în cazul în care se realizează o vânzare în bloc (inclusiv a creațelor) – la câțiva ani în cazul unor firme mari intrate în faliment.

Că o urmare firească a acestei constatări creditorii vor trebui să încerce simultan:

- motivarea lichidatorului în scopul maximizării veniturilor din vânzări de active și recuperări de creață (acest lucru se poate realiza prin acordarea unui onorariu de succes calculat ca o cotă procentuală)
- derularea lichidării într-un orizont de timp cât mai scurt posibil (lucru realizabil prin neacordarea unui onorariu fix după scurgerea unui anumit interval de timp).

O altă observație fundamentală este aceea că volumul de muncă depus de lichidator nu este uniform, acesta trebuind să aloce resurse considerabil mai mari în primele luni ale falimentului. În cazul în care creditorii și judecătorul-sindic hotărăsc acordarea unui retainer sau a unui onorariu fix lunar acesta ar trebui să fie mai substanțial pentru primele 3-5 luni ale procedurii.

Considerăm în general eronată în cazul falimentului acordarea unui onorariu fix pe o durată de timp nedeterminată ca și calculul onorariului de succes ca o cotă procentuală din totalul încasărilor realizate pe perioada falimentului.

Mentionăm în sprijinul celor afirmate mai sus, că am întâlnit în competiția pe piață cazurilor de faliment din România un caz în care două firme de prestigiu au depus oferte pentru numirea ca lichidator în același caz:

- firma A cerea un onorariu lunar fix de, să spunem, 30.000 USD și un onorariu de succes de 8% din totalul vânzărilor de active și recuperări de creație
- firma B cerea un onorariu lunar de 50.000 USD calculat pentru primele 6 luni ale procedurii și un onorariu de succes de 10% din totalul vânzărilor de active și recuperări de creație

Deși în aparență oferta firmei A era mult mai avantajoasă, și a și fost preferată de către mulți dintre creditori (nu și de judecătorul-sindic) ea s-a dovedit a fi în fapt mult mai costisitoare, procedura durând peste 3 ani de zile. Astfel economia de 120.000 USD care ar fi putut fi realizată din onorariul fix perceput pentru primele 6 luni de zile ar fi fost compensată printr-o pierdere de 900.000 USD în luniile 7-36 ale procedurii. Oferta firmei A rămâne în continuare dezavantajosă chiar dacă se ține seama de diferența de onorariu de succes cca 340.000 USD (10% față de 8% calculate la niște vânzări ce totalizează cca 17.000.000 USD)

3.4.2. Cazul declanșării directe a falimentului

Considerăm că în acest caz cel mai potrivit sistem de remunerare a lichidatorului este un sistem bazat pe un onorariu fix (pentru un număr specificat de luni) și un onorariu de succes, de exemplu: 10.000 USD pe lună pe primele 6 luni la care se adaugă un onorariu de succes constând într-o cotă procentuală de 10% din totalul încasărilor din vânzări de active (dacă activitatea productivă este oprită putând fi incluse și veniturile obținute din vânzările de stocuri de produse finite și materii prime) și a creațelor încasate.

Prin limitarea numărului de luni, pentru care se acordă un onorariu fix lunar, lichidatorul este stimulat să încheie procedura cât mai repede posibil. În cazul în care procedura necesită un volum mare de lucru, iar închiderea acesteia nu se poate realiza din motive independente de voința și acțiunile lichidatorului, judecătorul-sindic poate accepta ca după o anumită perioadă de timp (exemplu 2 ani de la deschiderea procedurii) lichidatorul să poată prezenta spre aprobare tribunalului un decont lunar de cheltuieli pe bază de timesheet, așa cum a mai fost explicitat anterior.

3.4.3. Cazul trecerii din reorganizare în faliment

În cazul trecerii de la reorganizare la faliment și transformare a administratorului judiciar numit anterior în lichidator, considerăm că se poate presupune o familiarizare prealabilă a lichidatorului cu specificul afacerii debitatorului. Considerăm ca în acest caz nu se mai justifică o remunerare specială a eforturilor depuse de lichidator în primele luni.

În cazul în care administratorul judiciar este schimbat cu un alt practician desemnat devenită lichidator, considerăm că acesta ar trebui remunerat suplimentar în primele luni ale procedurii.

Un raționament analog se poate efectua în cazul declanșării falimentului datorită respingerii planului de reorganizare de către creditori.

3.4.4. Cazul special al falimentului "going concern" în care nu este întreruptă activitatea curentă a debitorului

Un caz aparte de faliment, îl constituie acela, în care datorită specificului ei activitatea debitorului nu poate fi întreruptă imediat (de exemplu în cazul lichidării unui complex zootehnic sau a unei ferme unde au fost efectuate deja însămâñări) sau cel în care, prin menținerea activității, se sporește atraktivitatea averii debitorului și se pot astfel maximiza sumele de distribuit către creditori.

Întrucât în acest caz debitorul desfășoară o activitate comercială curentă (de exemplu vânzări de produse prin depozitele proprii sau prin magazinele proprii) considerăm că onorariul de succes al lichidatorului nu ar trebui să includă și o cotă procentuală din aceste vânzări (în mod normal cota procentuală fiind calculată pentru veniturile din vânzări de terenuri, mijloace fixe, recuperări de debitori etc.).

3.4.5. Cazul falimentelor unor firme fără active substanțiale.

Întrucât într-o astfel de situație nu poate fi vorba de remunerarea lichidatorului pe baza unui onorariu de succes, dar volumul de muncă pe care acesta trebuie să îl depună este adesea semnificativ, considerăm oportun ca judecătorul-sindic să dispună plata onorariului pe baza costurilor lunare (orelor facturate). Sumele vor fi suportate fie din fondul de lichidare fie, în anumite cazuri de către creditori.

4. Alte consideratii legate de onorariul administratorului/lichidatorului

4.1. Când și cum se încasează onorariul

Plata onorariului fix al administratorului/judiciar/lichidatorului se face în general la intervale regulate, lunare sau trimestriale. Plata onorariului de succes ar putea fi însă legată de un principiu consacrat destul de clar în practica americană *"no compensation without distribution, no interim compensation without interim distribution"* (nici o plată a onorariilor înainte de distribuire) stabilindu-se astfel o legătură strânsă între capacitatea lichidatorului de a-și încasa onorariile și distribuția sumelor obținute către creditori (scopul de fapt al procedurii).

Prin condiționarea platii onorariului de succes către lichidator până în momentul unei distribuții parțiale se poate combate și tergiversarea eventuală a procedurii din vina lichidatorului.

Manualul lichidatorului american⁷ prevede mai multe principii de urmat și liste de documente care trebuie prezentate în momentul în care se solicită achitarea onorariului de către administrator/ lichidator. În general se consideră că toți creditorii trebuie notificați asupra nivelului onorariilor încasate de către administrator/lichidator. De asemenea cererea trebuie să menționeze totalul sumelor încasate în prealabil de către lichidator, precum și sumele rămase neplatite.

Este important ca, în numirea unui administrator/lichidator, judecătorul-sindic să țină seama de capacitatea acestuia de a se finanța pe o anumită perioadă, de exemplu capacitatea administratorului de a suporta costurile salariale ale propriei echipe fără a fi nevoie să factureze onorariul încă din primele luni de lucru. Menționăm acest fapt întrucât am întâlnit numeroase cazuri în România când lichidări de mari dimensiuni, ce în final au produs onorarii semnificative, au cunoscut perioade în care nu existau nici un fel de lichidări în averea debitorului, posibilitatea de încasare a primelor onorarii de către lichidator ivindu-se abia după 6-10 luni de la intrarea în procedură.

4.2. Ce se întâmplă dacă creditorii sunt nemulțumiți de onorariul acordat administratorului/lichidatorului

Se poate întâmpla ca din varii motive creditorii să fie nemulțumiți de onorariul acordat administratorului/lichidatorului. O astfel de situație poate interveni de pildă atunci când creditorii/judecătorul au acordat

lichidatorului un onorariu lunar fix care nu mai corespunde nivelului de muncă solicitat de caz (de exemplu activele unei societăți au fost vândute dar lichidatorul continuă să încaseze un onorariu lunar de 10.000 USD deși singura sa activitate o constituie prezentarea la câteva procese aflate încă pe rol, de 2-3 ori pe lună).

Într-un astfel de caz orice creditor nemulțumit ar putea adresa judecătorului-sindic o cerere de reconsiderare a onorariului, cerând o abordare bazată pe costuri (justificarea unui număr de ore și a unui tarif orar), decontul lichidatorului urmând a fi aprobat lunar de către judecătorul-sindic.

4.3. Ce se întâmplă dacă administratorul/lichidatorul este nemulțumit de onorariul primit

Este desigur posibilă și o situație inversă, în care administratorul/lichidatorul a subestimat cantitatea de muncă necesară sau gradul de dificultate al acesteia, iar onorariul fix stabilit de creditori/judecător este insuficient. În acest caz, la cererea scrisă și argumentată (pe bază de costuri) a lichidatorului, judecătorul-sindic ar putea, cu avizul creditorilor, să decidă o modificare a onorariului în favoarea lichidatorului.

In Scoția de pildă⁸, orice cerere de acest gen înaintată de către administrator/lichidator trebuie notificată cu 14 zile înainte comitetului creditorilor care poate să delege un reprezentant care să exprime punctul de vedere al creditorilor în fața judecătorului-sindic.

4.4. Observații, comentarii și recomandări

Bondul (Garanția). În Statele Unite pentru a putea fi numite ca administrator/lichidator într-o procedură, firmele specializate trebuie să depună ca garanție un bond plăabil în favoarea trezoreriei americane. În cazul în care se consideră că lichidatorul nu a dovedit bună credință în exercitarea atribuțiilor sale bondul va fi executat la ordinul unui US Trustee (echivalent ca rol în procedură cu judecătorul-sindic din legislația română).

Cazul când sunt numiți 2 sau mai mulți lichidatori. În cazul în care în același dosar sunt numiți 2 sau mai mulți lichidatori este recomandabil⁹ să se lase la discreția acestora modul de împărțire a onorariului, judecătorul-sindic intervenind doar atunci când părțile nu pot ajunge la un punct de vedere comun.

Remunerarea experților. Nu recomandăm specularea unor prevederi ale legii și numirea directă de către judecătorul-sindic a unor experți și îndeosebi instituirea unor "consilieri" ai judecătorilor-sindici pe întreg parcursul procedurii. Considerăm, din propria experiență, că în acest mod se constituie un centru de putere separat de administrator/lichidator, expertul neavând însă aceleași răspunderi legale și atribuții bine determinate în cadrul Legii 64/1995 republicată.

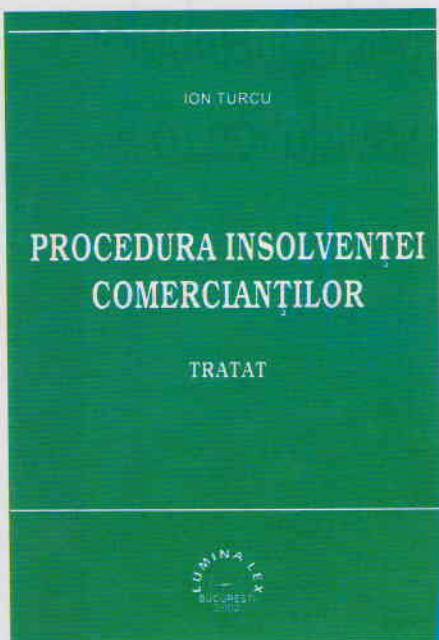
Credem că experții, atunci când sunt folosiți, ar trebui să se ocupe de o singură secțiune a procedurii (de exemplu să efectueze o evaluare, să reconstituie niște documente contabile etc) și nu să emite o opinie asupra mersului general al procedurii.

În ceea ce privește remunerarea experților aceștia pot fi plătiți

- fie din averea debitorului (în cazul în care s-a apelat la experți de către judecător sau de către creditor) respectându-se abordarea pe bază de costuri/oră lucrare/tarif orar practicat
- fie din onorariul administratorului/lichidatorului atunci când acesta a apelat la serviciile lor iar experții suplinesc o activitate care în mod normal cădea în sarcina lichidatorului

Practica americană prevede o tratare similară a cererilor de remunerare a experților cu cererile înaintate de către administrator/ lichidator.

(continuare în pagina 25)

Recent, în prestigioasa editură LUMINA LEX a apărut Tratatul lui profesor universitar, doctor în drept, Ion Turcu, intitulat "PROCEDURA INSOLVENTEI COMERCIANTILOR".

Tratatul este structurat în trei părți și anume: procedura falimentului între tradiție și inovație, profilaxia insolvenței comerciale și procedura reorganizării judiciare și a falimentului.

Cartea profesorului Turcu este scrisă într-un stil care permite a fi citită ușor și cu placere, dar ea trebuie studiată pentru a înțelege corect fenomenul insolvenței comerciale. Recomandăm cu căldură membrilor Uniunii să încearcă să studieze această lucrare, întrucât numai înțelegând fenomenul putem rezista provizoratului.

În legătură cu acesta ne permitem să reproducem cele spuse de autor în

introducerea tratatului: "Cuvântul care exprimă cel mai corect starea actuală a legislației insolvenței este PROVIZORATUL". Iar, în continuare însuși autorul reproduce un proverb francez: "Nimic mai durabil decât provizoratul".

Tratatul este prefațat în mod semnificativ de către dl. ec. Emilian Radu – președintele Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare. Redăm în cele ce urmează prefața menționată:

"Stimați cititori,

Este pentru a doua oară când profesorul Turcu îmi face onoarea de a-mi lansa invitația să exprim câteva gânduri cu ocazia unei noi apariții editoriale.

Sunt convins că cititorii cei mai devotați ai profesorului Turcu, colegii mei din UNPRL, vor avea și de această dată ocazia nu numai să-și îmbunătățească înțelegerea asupra legislației specifice insolvenței comerciale dar și să găsească unele soluții la nenumăratele probleme apărute pe parcursul derulării unei proceduri de faliment.

Așa cum autorul ne "dezvăluia" în cuvântul său adresat Congresului UNPRL din martie anul acesta, Legea nr. 64/1995 este punctul comun al celor două activități pe care le desfășoară, pe de o parte ca magistrat iar pe de altă parte ca profesor titular.

Cu aceeași ocazie, profesorul a recunoscut că în ambele ipostaze misiunea sa dar și a altor categorii de profesioniști "guvernați" direct sau indirect de Legea nr. 64/1995 este deosebit de dificilă datorită unei "calități" speciale a acestei legi și anume PROVIZORATUL.

În mod evident domnia sa nu se referă la provizoratul normal al oricărei legi în dinamica sa naturală ci la provizoratul pe termene nedeterminate dar anticipate, cunoscut fiind faptul că modificările operate prin ordonanța de guvern la începutul anului 2002 vor trebui ulterior validate (sau nu!) în Parlament, între timp existând și posibilitatea cel puțin teoretică a apariției unor alte modificări printr-o nouă ordonanță.

În acest context, prezentul tratat reprezintă încă un punct de referință și de stabilitate oferit celor care, forțați de viața reală (care se "încăpătănează" sa nu țină cont de realitatea provizoriei a legislației) au nevoie de repere.

Bogata experiență juridică a magistratului, vastele cunoștințe ale profesorului dar și perspectiva istorică și internațională a cercetatorului vor face din acest tratat un instrument util nu numai pentru practicienii insolvenței dar și pentru instituțiile statului cu responsabilități de legiferare sau de aplicare a Legii nr. 64/1995, cu toate modificările ulterioare mai mult sau mai puțin provizorii.

Înainte de a vă ura lectură plăcută, invit și pe această cale practicienii insolvenței constituți în UNPRL să nu ezite să transmită problemele specifice cu care se confruntă, pentru că în mod sigur unele dintre ele vor fi abordate și clarificate de chiar autorul acestui tratat, în calitatea sa de viitor colaborator al "Revistei de Insolvență – Phoenix", ce va fi lansată în curând de UNPRL".

Redacția

5. Încheiere

Încheiem cu câteva observații preluate din recomandările publicate de Fondul Monetar Internațional¹⁰:

În remunerarea administratorului sau lichidatorului pot fi permise o mare varietate de modalități de calcul a onorariilor (pe bază de tarif orar, cota procentuală etc). Oricare ar fi modul de calcul ales este însă esențial ca procedeul să fie transparent iar creditorii să înțeleagă de la început cum va fi calculat onorariul.

De asemenea FMI recomandă a nu se lăsa stabilirea onorariului la discreția exclusivă a Curții, sugerându-se deci o implicare cât mai profundă a creditorilor în acest proces.

Bibliografie

1. US Department of Justice. Executive Office for United States Trustees – Handbook for Chapter 7 Trustees

2. The Insolvency Practitioners Association of Australia – Guide to Fees 1July 1999
3. International Monetary Fund – Orderly & Effective Insolvency Procedures
4. *** - A creditors' guide to Liquidators Fees in Scotland

Note

- ¹ 421 U.S. 773 Goldfarb et ux v. Virginia State Bar et al (1975)
- ² 455 U.S. 679 National Society of Professional Engineers v. U.S. (1978)
- ³ 1 USD = 1.858 AUD la 12 Aug 2002
- ⁴ Tarifele orare pentru secretare și operatorii de calculatoare au ținut seama și de amortizarea echipamentului
- ⁵ Guidelines for Reviewing Applications for Compensation & Reimbursement of Expenses filed under 11 USC §330
- ⁶ Sousa v. Miguel (In re US Trustee) 32 F.3d 1370 (9th Cir. 1994)
- ⁷ Handbook for Chapter 7 Trustees
- ⁸ A Creditors' guide to Liquidators' Fees in Scotland
- ⁹ A Creditors' guide to Liquidators' Fees in Scotland
- ¹⁰ International Monetary Fund – Orderly & Effective Insolvency Procedures

Care sunt posibilitățile de promovare a activității membrilor U.N.P.R.L. prin intermediul site-ului www.liquidation.ro ?

(urmare din pagina 9)

adăugarea unor bannere pentru societăți aflate în faliment.

Fișierele conținând bannerele pot fi în formate .gif sau .jpg având dimensiunea maximă de 150 kb. Pentru includerea bannerekelor, cu excepția celor dedicate membrilor Uniunii, este necesar ca administratorul site-ului să fie informat.

Dimensiunile bannerelor au fost realizate la aceste dimensiuni pentru a se incadra în arhitectura generală a pagini.

Site-ul U.N.P.R.L. mai oferă următoarele facilități:

a. Modulul de statistici și monitorizare a activității pe bannere, prin care se pot afla și trece într-un raport lunar, la cerere și contra cost, urmatoarele informații:

-Când (data) a fost accesat un banner.

-De câte ori a fost accesat bannerul respectiv.

-Cine a accesat bannerul (adresa numerică sau numele serverului celui care a accesat).

b. Posibilitatea adăugării unui LOGO personal cu dimensiunea de 150x60 pixeli pentru toți membrii inscriși în baza de date. Acest LOGO va apărea în pagina personală publică, generată automat. Calea de adăugare este:

Login / Editare / Alte informații/ Formular pentru modificarea profilului personal.

c. Modul de securitate a datelor care oferă posibilitatea fiecarui membru al UNPRL să își modifice parola de acces în modulul privat, utilizând următoarea cale de acces: **Login / Editare / Alte informații/ Formular pentru modificarea profilului personal.**

d. Adaptarea automată a conținutului site-ului la diferite rezoluții.

e. Modul de raportare a cererilor de ofertă venite din exterior (se utilizează calea de acces **HomePage / Cereri / Formular**) la o listă de adrese de e-mail determinată.

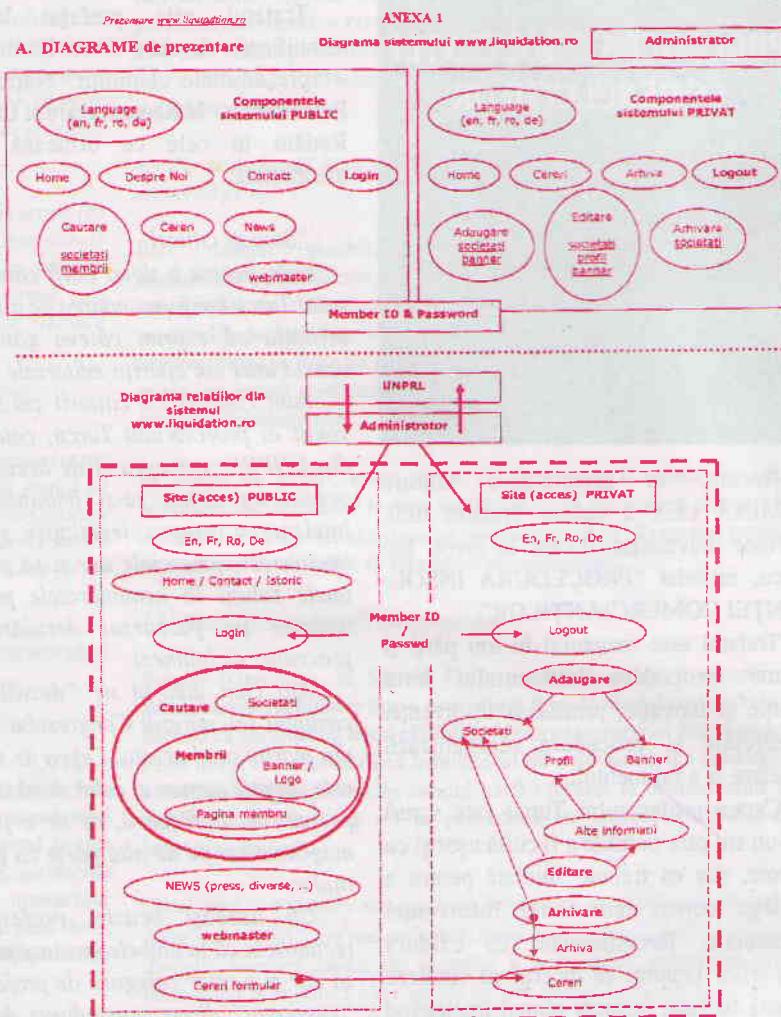
În acest sens trebuie ca fiecare membru al Uniunii să transmită administratorului de site adresele de e-mail către care să fie direcționate aceste informații și pentru o siguranță sporita este util să fie folosite și adresele de e-mail ale U.N.P.R.L. central și ale filialelor în funcție de teritorialitatea cererii. Acest lucru va face ca informațiile să ajungă și la filiala de care aparține teritorial activul sau societatea, dar și la sediul central al UNPRL.

Pentru a putea pune în evidență posibilitățile și oportunitățile pe care le poate oferi site-ul www.liquidation.ro ne propunem ca în anul 2002 să realizăm următoarele:

- Înscrierea site-ului în principalele motoare de căutare (yahoo, google, altavista, hotbot, etc...);

- Integrarea adreselor de e-mail ale membrilor Uniunii și ale filialelor cu secțiunea "cereri" pentru a putea fi recepționate în cel mai scurt timp cererile de cumpărare venite din partea celor interesați;

- Furnizarea datelor de contact ale societăților naționale și internaționale interesații de către UNPRL, în vederea contactării acestora cu scopul de banner/link exchange și promovare a site-ului;

- Implementarea tehnică a condițiilor de banner/link exchange cu societățile interesate/agrate;

- Integrarea adreselor e-mail ale membrilor UNPRL în pagina web.

Orice locație din domeniul Internet este eficientă pentru deținătorii ei și de interes pentru vizitatori numai în condițiile în care ea oferă cât mai multe informații. În acest sens ne propunem ca în acest an să atingem următorii parametri și solicităm sprijinul tuturor membrilor U.N.P.R.L. pentru realizarea lor:

-5% din membrii UNPRL să dețină un site WEB, conectat prin link cu site-ul Uniunii;

-15% din membrii UNPRL să dețină un nume de domeniu înregistrat de tipul www.numememburuUNPRL.ro;

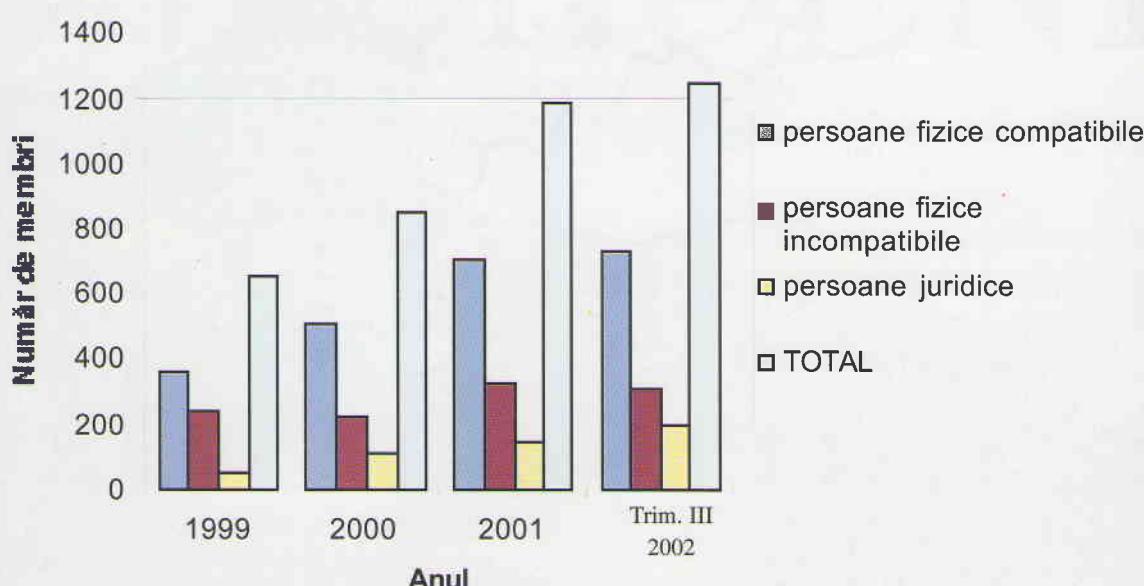
-20% din membrii UNPRL să realizeze un banner propriu publicat în pagina www.liquidation.ro;

-80% din membrii UNPRL să apară cu toate datele personale complete în site-ul www.liquidation.ro.

Fiind conștienți că există multe problematici care ar putea fi soluționate de funcționalitatea site-ului Uniunii, aşteptăm din partea tuturor membrilor noștri propunerile de îmbunătățire a arhitecturii acestuia.

Dragoș Alexandru Potolea
Președintele filialei Cluj

Evoluția numărului și a structurii membrilor UNPRL

	1999	2000	2001	Trim III 2002
persoane fizice compatibile	365	511	711	741
persoane fizice incompatibile	242	229	335	308
persoane juridice	55	121	147	202
TOTAL	662	861	1193	1251

Căutarea experților, prin CV-uri, se face pe baza a 13 chei ce caută în peste 20 de câmpuri diferite. Selecțiile realizate pot fi listate, și evident experții pot fi contactați direct pentru discuții și negocieri.

Dată fiind importanța promovării experților din România, COMPASS Consulting a făcut eforturi deosebite pentru prezentarea site-ului www.experts.ro în diferite medii:

- asociații profesionale importante din diferite domenii, cu care deține acorduri de parteneriat
- diferite organisme și organizații internaționale prezente în țara noastră
- Asociația Europeană a Experților din Europa (AEXEA), în cadrul Congresului European al Experților
- ISI Emerging Markets (furnizori de informații despre țările din UE - cu circa 40.000 de clienți internaționali)
- s-a încheiat un acord cu Camera de Comerț și Industrie în vederea realizării unui link între www.experts.ro și www.ccir.ro

Mai multe informații despre Registrul Național al Experților puteți obține vizitând site-ul www.experts.ro sau contactând administratorul acestuia la tel/fax 021-321 59 87 sau email experts@experts.ro

* Notă

Decizia de a intra sau nu în baza de date a Registrului Național al Experților aparține exclusiv fiecărui membru UNPRL, persoană fizică.

Repartiția teritorială a membrilor UNPR

